

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszkowie za 2022 r. oraz potrzeby w zakresie pomocy społecznej

Zgodnie z art. 110 ust 9 ustawy o pomocy społecznej, kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby, uprawnienia i możliwości. Wspiera osoby i rodziny umożliwiając im zaspokojenie niezbędnych potrzeb i życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Podejmowane działania mają zmierzać do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Zadania z zakresu pomocy społecznej w Gminie Wyszków realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkowie.

Struktura organizacyjna Ośrodka Pomocy Społecznej

- 1. Dyrektor**
- 2. Dział Księgowości**
- 3. Dział Administracyjny**
- 4. Sekcja Świadczeń**
- 5. Dział Pomocy Środowiskowej i Usług**
- 6. Dział Świadczeń Rodzinnych - ul. Kościuszki 54**
- 7. Dom Dziennego Pobytu „SENIOR” - ul. 3 Maja 18**
- 8. Punkt Informacji Obywatelskiej**

Na dzień 31.12.2022 r. ogółem w Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudnionych było 56 osób (53,5 etatu), w tym 49 osób (46,5 etatu) faktycznie wykonujących pracę:

- Dyrektor - 1 osoba (1 etat);
- Dział Księgowości - 4 osoby (4 etaty);
- Dział Administracyjny – 8 osób (6 etatów), w tym 1 osoba na zastępstwo (1 etat) oraz 1 osoba zatrudnienie po stażu (1 etat)
- Sekcja Świadczeń - 3 osoby (3 etaty);
- Dział Pomocy Środowiskowej i Usług - 21 osób (21 etatów), w tym 2 osoby na zastępstwo (2 etaty);
- Dom Dziennego Pobytu „Senior” - 2 osoby (2 etaty);

- Dział Świadczeń Rodzinnych – 10 osób (9,5 etatu), w tym 2 osoby zatrudnione na zastępstwo (2 etaty), 1 osoba zatrudniona w ramach prac interwencyjnych (1 etat), 1 osoba zatrudniona po stażu (0,5 etatu).

Pracownicy stale dbają o podnoszenie kwalifikacji zawodowych poprzez udział w szkoleniach i kursach. W 2022 roku w **32 szkoleniach** wzięło udział **26 pracowników**. Pracownicy korzystają głównie z bezpłatnych szkoleń organizowanych dla kadry pomocy społecznej. Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej uzyskał dofinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego. W ramach umowy zostały zrealizowane **2 kursy dla 13 pracowników**. Łączna kwota kształcenia ustawicznego wyniosła **3 070,00 zł**, w tym dofinansowanie z Krajowego Funduszu Szkoleniowego – **2 456,00 zł**, wkład własny – **614,00 zł**.

POMOC SPOŁECZNA

Prawo do świadczeń finansowych z pomocy społecznej osoba lub rodzina nabywa gdy dochód miesięczny netto nie przekracza kryterium dochodowego, przy jednoczesnym wystąpieniu jednego z powodów wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.) lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej.

Powody kwalifikujące do udzielenia pomocy społecznej:

- ubóstwo,
- sieroctwo,
- bezdomność,
- bezrobocie,
- niepełnosprawność,
- długotrwała lub ciężka choroba,
- przemoc w rodzinie,
- potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi,
- potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizm lub narkomania,
- zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa,
- klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej zgodnie z art. 8 ust. 1 przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty **776,00 zł**, zwanej dalej „kryterium dochodowym dla osoby samotnie gospodarującej”,

- osobie w rodzinie, w której dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty **600,00 zł**, zwanej dalej „kryterium dochodowym na osobę w rodzinie”.
- rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, zwanej dalej „kryterium dochodowym rodziny”.

Planując działania w zakresie polityki społecznej na terenie gminy należy brać pod uwagę n/w czynniki:

- możliwości finansowe gminy w zakresie realizacji zadań lokalnej polityki społecznej,
- występujące bezrobocie,
- demografię,
- zgodność działań z Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych.

BEZROBOCIE

Stopa bezrobocia w powiecie wyszkowskim na dzień 30.11.2022 r. wynosiła – **3,7%** (2021 r. – 3,2%), natomiast w województwie mazowieckim – **4,2%** (2021 r. – 4,6 %), a w kraju stopa bezrobocia wynosiła **5,2%** (2021 r. – 5,4%).

Dane dotyczące zjawiska bezrobocia na terenie powiatu wyszkowskiego i Gminy Wyszkiów wg Powiatowego Urzędu Pracy w Wyszkiowie:

	Powiat	Gmina*	Kobiet w Gminie Wyszkiów*
Stopa bezrobocia	3,7%	-	-
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych	1004	518	290
Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku	199	124*	74*

Dane: PUP w Wyszkiowie, GUS.

*dane szacunkowe

Struktura wiekowa bezrobotnych				
Przedział wiekowy	Powiat	W tym kobiety	Gmina*	W tym kobiety*
18 - 24	183	107	73	50
25 - 34	268	172	135	92
35 - 44	218	131	133	73
45 - 54	168	73	85	40
55 - 59	96	55	53	35
60 i więcej	71	-	39	-

Dane: PUP w Wyszkiowie

* dane szacunkowe

Poziom wykształcenia zarejestrowanych	Powiat	Gmina*

Wyższe	121	73
Policealne i średnie zawodowe	246	140
Średnie ogólnokształcące	173	87
Zasadnicze zawodowe	255	127
Gimnazjalne i poniżej	209	91

Dane: PUP w Wyszkwie

*dane szacunkowe

Czas pozostawania bez pracy	Powiat	Gmina*
Do 1 m-ca	205	119
1 - 3 m-cy	294	142
3 - 6 m-cy	182	101
6 - 12 m-cy	167	80
12 - 24 m-cy	110	56
Powyżej 24 m-cy	46	20

Dane: PUP w Wyszkwie

* dane szacunkowe

Zarejestrowani niepełnosprawni bezrobotni	Powiat	Gmina*
Ogółem	114	71
W tym kobiet	42	30

Dane: PUP w Wyszkwie

*dane szacunkowe

Ilość bezrobotnych uczestniczących w aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu	Powiat	Gmina Wyszków
Prace interwencyjne	103	57
Roboty publiczne	18	6
Szkolenia	4	2
Staże	352	65
Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	91	57
Prace społecznie użyteczne	20	12
Refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy	38	25
Dodatki aktywizacyjne	128	69
Bony szkoleniowe	2	1

Dane: PUP w Wyszkwie

Z w/w danych wynika, że w 2022 r. w stosunku do 2021 r. stopa bezrobocia w powiecie wyszkowskim wzrosła o 0,5 %. Pomimo wzrostu bezrobocia, liczba osób bezrobotnych w powiecie zmniejszyła się o 20 osób, natomiast w Gminie Wyszków o 14 osób. Tendencja spadkowa utrzymuje się od wielu lat, jednak spadek liczby osób bezrobotnych jest zdecydowanie mniejszy niż w latach ubiegłych.

W stosunku do danych statystycznych z 2021 r. w Gminie Wyszków w 2022 r. można odnotować po raz pierwszy do wielu lat wzrost liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych

w każdym przedziale wiekowym, z wyjątkiem osób w wieku 25-34 oraz 60+ w których nastąpił spadek. I tak w przedziale 18-24 nastąpił wzrost o 13 osób, 25-34 spadek o 9, 35-44 wzrost o 5 osób, 45-54 wzrost o 19 osób, 55-59 wzrost o 3 osoby, 60+ spadek o 7 osób.

Najliczniejszą grupę wśród osób bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem policealnym i średnim – 140 osób (2021 – 129 osób). Drugą grupę stanowią osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 127 osób (2021 – 114 osób). W dalszej kolejności z wykształceniem gimnazjalnym i niższym – 91 osób (2021 – 114 osób), średnim ogólnokształcącym – 87 osób (2021 – 78 osób) oraz z wykształceniem wyższym – 73 osoby (2021 r. - 97 osób).

Powiatowy Urząd Pracy odnotował najwięcej zarejestrowanych osób bezrobotnych w Gminie Wyszaków którzy pozostają bez pracy od 1 do 3 miesięcy – 142 osoby (stosunku do 2021 r. wzrost o 9 osób). Największy wzrost ilości osób bezrobotnych tj. o 38 osób, nastąpił w przedziale do 1 miesiąca pozostawania bez pracy.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych z niepełnosprawnością w Gminie Wyszaków zmniejszyła się o 17 osób w stosunku do 2021 r. Po raz pierwszy od wielu lat nastąpił spadek liczby osób z niepełnosprawnością zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wyszakowie.

W 2022 r. z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w Gminie Wyszaków skorzystało łącznie 294 osoby, o 70 osób mniej niż w 2021 r.

Powyższe dane przekładają się bezpośrednio na ilość osób potrzebujących pomocy finansowej i niefinansowej z tutejszego ośrodka. Należy zaznaczyć, iż wiele osób wnioskujących o pomoc w Ośrodku Pomocy Społecznej w Wyszakowie nie jest zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy z różnych przyczyn, np. utrata statusu osoby bezrobotnej z powodu nie stawienia się w wyznaczonym terminie i nie powiadomienia w okresie do 7 dni o uzasadnionej przyczynie tego niestawiennictwa. Pracownicy OPS dokładają wszelkich starań by zmotywować mieszkańców Gminy Wyszaków, którzy korzystają z pomocy społecznej do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy i aktywnego poszukiwania pracy.

DEMOGRAFIA

Dane demograficzne Gminy Wyszaków. Stan na dzień 31.12.2022 r. wg danych Urzędu Miejskiego w Wyszakowie – ujęto również osoby tymczasowo zameldowane:

	Miasto	Wieś	Ogółem
Ilość mieszkańców	26 198	13 063	39 261
w tym: kobiety	13702	6 505	20 207
mężczyźni	12496	6 558	19 054
Ilość dzieci w wieku 0-6 lat	2 009	1 183	3 192
w tym: dziewczynki	935	597	1 532
chłopcy	1 074	586	1 660
Ilość dzieci w wieku 7-15 lat	2 638	1 532	4 170

w tym: dziewczynki	1 296	695	1 991
chłopcy	1 342	837	2 179
Ilość dzieci w wieku 16-18 lat	825	427	1 252
w tym: dziewczynki	412	198	610
chłopcy	413	229	642
Ilość osób w wieku 19 - 59/64 lat	15 177	7 973	23 122
w tym: kobiety /do 60r.ż./	7 294	3 677	10 971
mężczyźni/do 65r.ż./	7 883	4 268	12 151
Ilość osób w wieku 60/65 lat	5 549	1 976	7 525
w tym: kobiety /po 60r.ż./	3 765	1 338	5 103
mężczyźni/po 65r.ż./	1 784	638	2 422
Ilość osób w wieku 70-79 lat	2 152	726	2 878
w tym: kobiety	1 300	436	1 736
mężczyźni	852	290	1 142
Ilość osób w wieku 80-89 lat	808	359	1 167
w tym: kobiety	525	252	777
mężczyźni	283	107	390
Ilość osób w wieku 90-94 lata	90	50	140
w tym: kobiety	69	42	111
mężczyźni	21	8	29
Ilość osób w wieku 95-99 lat	19	13	32
w tym: kobiety	12	12	24
mężczyźni	7	1	8
Ilość osób, które ukończyły 100 lat	0	0	0
w tym: kobiety	0	0	0
mężczyźni	0	0	0
Ilość osób powyżej 100 lat	2	0	2
w tym: kobiety	1	0	1
mężczyźni	1	0	1
Ilość urodzeń	226	153	379
w tym: dziewczynki	122	72	194
chłopcy	104	81	185
Ilość zgonów			384
w tym: kobiety			185
mężczyźni			199
Liczba nadanych numerów PESEL w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie (Wniosek o nadanie numeru PESEL w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie nie zawiera pola tj. wskazanie adresu zamieszkania)			1 688

W 2022 r. w Gminie Wyszków urodziło się 379 dzieci (2021 r. - 419 dzieci), zmarło natomiast 384 osób (2021 r. – 428 osoby).

Z analizy struktury demograficznej wynika, że:

- 1) w stosunku do 2021 r. zmniejszyła się liczba osób zamieszkujących Gminę Wyszków o 115 osób (spadek liczby mieszkańców miasta o 186 osób, wzrost liczby mieszkańców wsi o 71 osób). Tendencja wzrostu liczby mieszkańców wsi utrzymuje się od wielu lat.
- 2) w stosunku do 2021 r. zmniejszyła się o 111 liczba dzieci w wieku 0 - 6 lat. Urodziło się o 40-ro dzieci mniej niż w 2021 r.
- 3) w stosunku do 2021 r. zwiększyła się o 77 liczba dzieci w wieku 7 - 15 lat,
- 4) w stosunku do 2021 r. zwiększyła się o 41 liczba dzieci w wieku 16 - 18 lat,
- 5) w stosunku do 2021 r. zmniejszyła się liczba osób w wieku produkcyjnym o 319 osób. Tendencja spadku liczby osób w wieku produkcyjnym utrzymuje się od wielu lat.
- 6) w stosunku do 2021 r. wzrosła liczba osób w wieku poprodukcyjnym o 197 osób.

Tendencja wzrostu liczby osób w wieku poprodukcyjnym utrzymuje się od wielu lat.

Z działań podejmowanych przez pracowników Ośrodka wyraźnie widać, że na terenie Gminy Wyszków zamieszkują osoby bez stałego i czasowego zameldowania.

W strukturze demograficznej mieszkańców gminy widać systematyczny proces starzenia się społeczeństwa. Osoby w wieku poprodukcyjnym, to bardzo często klienci Ośrodka Pomocy Społecznej, oczekujący szeroko rozumianych usług tj. pobytu w domu pomocy społecznej, usług opiekuńczych, usług socjalnych, organizacji czasu wolnego poprzez możliwość uczestnictwa w zajęciach Domu Dziennego Pobytu, rozwoju Klubów Seniora, wsparcia emocjonalnego, pomocy wolontariuszy itp.

Struktura podopiecznych ze względu na problem występujący w rodzinie

Liczba środowisk (rodzin), którym przyznano świadczenie finansowe z pomocy społecznej

2022 r. – 582 (2021 r. – 607)

w tym:

➤ ubóstwo	289	(310)
➤ bezrobocie	93	(133)
➤ potrzeba ochrony macierzyństwa	38	(46)
➤ długotrwała lub ciężka choroba	429	(412)
➤ bezradność w sprawach opiekuń.- wychow.	117	(118)
w tym: rodziny wielodzietne	32	(24)
rodziny niepełne	80	(86)
➤ niepełnosprawność	258	(290)
➤ alkoholizm	8	(28)
➤ inne	33	(46)

W/w dane nie sumują się, w rodzinach występuje jednocześnie wiele dysfunkcji – bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba, samotne macierzyństwo itp. W tym zestawieniu został określony główny problem rodziny. Jak wynika z analiz najliczniejszą grupą klientów są rodziny z problemem długotrwałej choroby, drugim poważnym problemem jest ubóstwo, kolejnym - niepełnosprawność i bezrobocie.

Ogółem w 2022 r. pomocą społeczną zostało objętych **1 205 rodzin** (środowisk) (2021 r. - 971 rodzin) tj. w formie pomocy finansowej, pomocy niefinansowej i pracy socjalnej. **W 2021 roku ze wsparcia w postaci pracy socjalnej skorzystało 364 rodziny, a w 2022 r. 623 rodziny.**

Wykonanie budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej w 2022 roku.

Wykonanie budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej w 2022 r. ogółem (2021 r. – 72 126 890 zł), w tym:	50 049 262 zł
1. pomoc społeczna ogółem	12 675 539 zł
w tym:	
- zadania finansowane ze środków gminy	6 530 197 zł
- zadania finansowane ze środków wojewody	6 145 342 zł
2. Świadczenia Rodzinne	16 733 878 zł
- świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, koszty obsługi	16 312 188 zł
- składka zdrowotna od świadczeń rodzinnych	286 512 zł
- Program „Za życiem” (w tym koszty obsługi)	57 732 zł
- praca z dłużnikiem alimentacyjnym (środki własne gminy)	77 446 zł
3. Świadczenie wychowawcze 500+ (w tym koszty obsługi)	19 977 466 zł
4. Realizacja zadań na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy	662 379 zł
- jednorazowe świadczenie pieniężne, koszty obsługi	359 854 zł
- posiłek	74 023 zł
- świadczenia rodzinne, składki społeczne i zdrowotne, koszty obsługi	228 502 zł

Zadania pomocy społecznej

Realizacja zadań zleconych ze środków finansowych wojewody w 2022 r.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Ilość środowisk	Kwota w zł	Rok 2021 Ilość środowisk/ kwota w zł
1.	Usługi specjalistyczne	16	114 497	16/120 997
2.	Pomoc przyznana cudzoziemcom,	1 rodzina/3 dzieci	4 076	0/0

	którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium RP			
	3. Dodatki osłonowe	5 398	3 335 422	0/0
	4. Dodatki energetyczne	217	3 625	0/0
	OGÓŁEM		3 457 620	120 997

Realizacja zadań własnych ze środków finansowych gminy w 2022 r.

Lp	Rodzaj świadczenia	Ilość środowisk	Kwota w zł	Rok 2021 Ilość środowisk/ kwota w zł
1.	Świadczenia z programu „Posiłek w szkole i w domu” dożywianie + zasiłek celowy na zakup art. spożywczych + pomoc rzeczowa (talony). Ogółem w tym:	338 rodzin	129 027	290/96 068
	1. dzieci objęte dożywianiem (posiłki)	129 rodzin/185 dzieci	49 558	123/37 547
	2. osoby dorosłe objęte dożywianiem (posiłki)	43 rodziny/45 osób	12 923	54/17 482
	3. w formie zasiłku celowego	253 rodziny	56 208	187/33 480
	4. pomoc rzeczowa (talony)	15 rodzin	4 075	13/2 100
	5. zakup naczyń jednorazowych	-	4 762	4 365
	6. posiłki III.1.2 (bez decyzji)	3 rodziny/4 dzieci	1 501	2/1 094
2.	posiłki (poza programem - ponad 150% kryterium dochodowego)		120 406	112 738
	1. dzieci objęte dożywianiem	29 rodzin/47 dzieci	69 043	33/70 602
	2. osoby dorosłe objęte dożywianiem	22 rodziny/22 osoby	51 363	21/42 136
3.	usługi opiekuńcze	128	857 249	131/962 660
4.	zdarzenie losowe	4	13 600	2/5 500
5.	sprawienie pogrzebu	2	5 584	0/0
6.	schronienie	12 rodzin/13 osób	84 573	21/93 611
7.	wypoczynek	3 rodziny / 4 dzieci	2 050	2/900
8.	zasiłki celowe np. na żywność, leki, zakup odzieży, dojazdy		70 910	205/89 247

	celem poszukiwania pracy, wyposażenie dzieci do szkoły, dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, inne pilne potrzeby + zasiłek specjalny + pomoc rzeczowa	150 rodzin/342 osoby		
9.	zasiłki okresowe ze środków własnych gminy	1 osoba	266	2 osoby/488
10.	odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	50 osób	1 423 513	39 osób/990 879
11.	asystent rodziny	44 rodziny	103 641	35 rodzin/87 608
12.	koszt pobytu dziecka w pieczy zastępczej	49 dzieci	549 739	47 dzieci/ 454 635
13.	pozostała działalność w tym:			
	prace społecznie użyteczne	12 osób	34 426	12 osób/37 882
	światlica Środowiskowa w Skuszewie	0	0	25 dzieci/ osób dorosłych 1 037
	dodatki mieszkaniowe	236 rodzin	405 182	0/0
	grupa wsparcia dla osób współzależnionych i grupa wsparcia dla osób po stracie osoby najbliższej	28 osób	13 156	13/2 636
	obsługa prawna osób korzystających ze wsparcia OPS	229 rodzin	13 140	212/13 760
	OGÓŁEM – zadania własne	-	3 826 462	2 949 649

Realizacja zadań własnych ze środków finansowych wojewody w 2022 r.

Lp	Nazwa świadczenia	Liczba środowisk	Kwota	Rok 2021 ilość środowisk/ kwota w zł
1.	zasiłek stały	164	1 086 702	175/956 417
2.	zasiłek okresowy	64	115 000	59/102 000
3.	składka zdrowotna od zasiłków stałych	151	93 174	163/81 370
4.	Asystent rodziny	44	6 330	35/4 000
5.	Usługi opiekuńcze „Opieka 75+”	21	47 909	7/26 240
6.	Program „Wspieraj seniora”	0	0	1/527
7.	Program „Korpus wsparcia seniorów”	55	42 815	0/0
	OGÓŁEM środki wojewody		1 391 930	1 170 554

Posiłek w szkole i w domu w 2022 r.

	Zadania własne finansowane przez gminę w zł	Zadania własne gminy finansowane przez wojewodę w zł
• dożywianie dzieci	49 558	196 985
• dożywianie osób dorosłych	12 923	87 523
• zasiłki celowe na dożywianie	56 208	227 422
• zakup naczyń jednorazowych	4 762	0
• pomoc rzeczowa	4 075	1 350
• posiłki III.1.2 (bez decyzji)	1 501	0
	-----	-----
Koszt programu ogółem – 642 307 zł	129 027	513 280
(Koszt programu w 2021 r. ogółem 448 068 zł)	(2021 r.- 96 068)	(2021 r. – 352 000)

Środki finansowe w ramach realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” przeznaczone były na dożywianie dzieci oraz osób dorosłych - samotnych, niepełnosprawnych itp. Środki te zabezpieczyły wszystkie potrzeby gminy w tym zakresie. Proporcje finansowania programu „Posiłek w szkole i w domu” wynosiły: 20% Gmina Wyszków, 80% Wojewoda Mazowiecki.

Kryterium dochodowe kwalifikujące do bezpłatnych posiłków w ramach programu w 2022 r.:

- na osobę w rodzinie - 900,00 zł netto miesięcznie,
- na osobę samotnie gospodarującą - 1 164,00 zł netto miesięcznie.

W wyniku przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego dotyczącego przygotowania i dostarczania obiadów dla dzieci w wieku szkolnym objętych wsparciem Gminy Wyszków, zawarto umowę z Zakładem Doskonalenia Zawodowego w Warszawie Centrum Kształcenia Ustawicznego w Wyszkanie. Zgodnie z umową w okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. cena 1 obiadu dla dzieci wynosiła 15,80zł brutto, cena za 1 komplet naczyń jednorazowych wynosiła 1,00 zł brutto.

W wyniku przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego dotyczącego przygotowania i dostarczania obiadów dla dorosłych objętych wsparciem gminy Wyszków, zawarto umowę z Zakładem Doskonalenia Zawodowego w Warszawie Centrum Kształcenia Ustawicznego w Wyszkanie. Zgodnie z umową w okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. cena 1 obiadu dla dorosłych wynosiła 14,80 zł brutto, cena za 1 komplet naczyń jednorazowych wynosiła 1,00 zł brutto.

POMOC ŻYWNOŚCIOWA

Od 2014 r. Gmina Wyszków uczestniczy w realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 - 2020 (POPŻ) w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Program polega na dostarczaniu osobom najuboższym w Polsce pomocy żywnościowej w formie paczek lub posiłków.

Dostawą artykułów spożywczych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa w 2022 r. zajmował się CARITAS Polska. Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie kwalifikował osoby do pomocy żywnościowej, wydając w tym celu skierowania. W 2022 r. wydano 121 skierowań dla 270 osób (2021r. 120 skierowań - 300 osób/członków rodzin).

Ośrodek Pomocy Społecznej aby odpowiedzieć na potrzeby osób korzystających ze wsparcia, po raz drugi w ramach współpracy z Caritas Diecezji Łomżyńskiej stał się Organizacją Partnerską Lokalną (OPL). Dzięki tej współpracy Ośrodek zakwalifikował i przekazał żywność 49 osobom (2021 r. – 55 osób).

W rama

ch programu pomocy charytatywnej dla osób potrzebujących, dotkniętych wykluczeniem społecznym „Na codzienne zakupy” prowadzonego przez Caritas Polska oraz Fundację Biedronka, Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Wyszkanie udało się pozyskać Karty „Na codzienne zakupy” dla 4 osób (2021r. 3 osoby) o wartości 1500 zł każda, do realizacji w sklepach sieci „Biedronka”. Karta była doładowywana kwotą 150 zł miesięcznie przez okres 10 miesięcy.

KIEROWANIE DO SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH I OŚRODKÓW WSPARCIA

Osoba bezdomna to według ustawy o pomocy społecznej z dn. 12 marca 2004 r., osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowana na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, a także osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym i zameldowana na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania.

W świetle obowiązujących przepisów do udzielenia pomocy osobie bezdomnej zobowiązana jest gmina ostatniego miejsca zameldowania tej osoby na pobyt stały (art. 101 ust. 2 ustawy z dn. 12 marca 2004r o pomocy społecznej). W przypadkach szczególnie uzasadnionych sytuacją osobistą osoby ubiegającej się o świadczenie oraz w sprawach niecierpiących zwłoki, właściwą miejscowo jest gmina miejsca pobytu osoby ubiegającej się o świadczenie. Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania albo na ostatnie miejsce zameldowania tej osoby na pobyt stały jest zobowiązana do zwrotu wydatków gminie, która przyznała świadczenie w miejscu pobytu. (art. 101 ust. 3,7 w/w ustawy).

Pracownicy socjalni są w stałym kontakcie z osobami bezdomnymi umieszczonymi w placówkach. We współpracy z pracownikami socjalnymi z placówek, udzielają

specjalistycznego poradnictwa, motywują do podejmowania działań w kierunku przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej poprzez mobilizowanie do aktywności zawodowej, odbudowania więzi rodzinnych, motywują do leczenia odwykowego oraz wnioskowania o mieszkanie z zasobów komunalnych gminy.

Zabezpieczając potrzeby gminy w zakresie osób bezdomnych, Ośrodek ma podpisaną umowę z Mazowieckim Centrum Pomocy Bliźniemu „MONAR - MARKOT” w Czernicach Borowych, gdzie zagwarantowane są miejsca dla mieszkańców Gminy Wyszaków znajdujących się w kryzysie bezdomności. W 2022 r. z usług placówek dla osób bezdomnych skorzystało 12 rodzin/13 osób (2021 r. 21 osób).

Ośrodek Interwencji Kryzysowej znajdujący się w Hostelu „Monar” przy ul. Komunalnej, zabezpiecza schronienie dla rodzin znajdujących się w kryzysie. W 2022 r. z tej formy wsparcia skorzystało 8 rodzin (2021 r. - 4 rodziny).

Mieszkanie chronione

Zgodnie z art. 17 ust.1 pkt 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych. Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowująca osoby tam przebywające pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia lub zastępującą pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Mieszkanie chronione zapewnia warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną.

W dniu 09.08.2019 r. Gmina Wyszaków podpisała umowę najmu lokalu mieszkalnego z Wyszakowskim Towarzystwem Budownictwa Społecznego. Przedmiotem najmu jest lokal o pow. 53,83 m² składający się z kuchni, 3 pokoi oraz wc + łazienki, usytuowany na parterze, przeznaczony na mieszkanie chronione w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 97 ust.5 ustawy o pomocy społecznej, w dniu 29 lipca 2021 r. Rada Miejska w Wyszakowie w drodze Uchwały nr XXXIV/408/21 ustaliła szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności w mieszkaniach chronionych oraz ośrodkach wsparcia. Osoby, którym przyznano świadczenie w formie pobytu w mieszkaniu chronionym nie ponoszą opłat za pobyt w mieszkaniu chronionym, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej. Osoby, których dochód będzie przekraczał wyżej wskazane kryterium dochodowe ponosić będą odpłatność za pobyt w tym mieszkaniu według zasad określonych w tabeli odpłatności za pobyt w mieszkaniu chronionym.

W dniu 27.07.2022 r. po przeprowadzonym konkursie, Gmina Wyszaków podpisała umowę z Polskim Stowarzyszeniem na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym zlecającą prowadzenie od 01.09.2022 r. do 30 11.2022 r. mieszkania chronionego treningowego przeznaczonego dla osób z niepełnosprawnością intelektualną i wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych zamieszkujących na terenie Gminy Wyszaków. W ramach zadania świadczone były usługi:

1. Rozwoju osobistego tj. samoobsługi, zaspokajania codziennych potrzeb życiowych, efektywnego zarządzania czasem, prowadzenia gospodarstwa domowego;
2. Treningu społecznego tj. załatwiania spraw urzędowych, utrzymania więzi rodzinnych, uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej, poszukiwania pracy.

W mieszkaniu treningowym jednorazowo przy wsparciu asystenta przebywały 4 osoby z niepełnosprawnością intelektualną lub wykazujące inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych. Trening dla każdej grupy odbywał się w okresie dwóch tygodni, z możliwością przedłużenia. Mieszkanie dla uczestników dostępne było przez 24h/dobę. Praca uczestnika realizowana była według Indywidualnego Planu wspierającego i bieżących uzgodnień uczestników i asystentów osoby niepełnosprawnej. W mieszkaniu chronionym treningowym zatrudnionych było **8 asystentów**. Z wyżej wymienionego wsparcia skorzystały **24 osoby**.

Ogólny koszt prowadzenia mieszkania chronionego w 2022 r. wyniósł **109 726,00 zł**, w tym **14 726 zł** w budżecie Ośrodka.

Skierowania do Środowiskowych Domów Samopomocy

Zgodnie z art. 51 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, mogą być przyznane usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze lub posiłek, świadczone w ośrodku wsparcia.

Po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego, analizie przedłożonej dokumentacji, osoby spełniające przesłanki, kwalifikowane są do przyznania świadczenia niepieniężnego z pomocy społecznej w formie skierowania do środowiskowego domu samopomocy. Zgodnie z art. 51 b ust. 2 korzystanie z usług świadczonych w ośrodkach wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi, niebędącymi usługami całodobowymi oraz korzystanie z usług klubów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest nieodpłatne.

W 2022 r. na podstawie decyzji administracyjnej z usług świadczonych w Środowiskowym Domu Samopomocy „Soteria” skorzystało **44 osoby, w tym 39 osób z Gminy Wyszków**.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie przeprowadza również rodzinne wywiady środowiskowe na potrzeby innych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, w tym PCPR-u, który kieruje osoby uprawnione do środowiskowych domów samopomocy typu B. Ośrodek przyznaje również bezpłatne posiłki dla osób przebywających w tych placówkach oraz w Warsztatach Terapii Zajęciowej.

REALIZACJA USŁUG OPIEKUŃCZYCH

Na terenie Gminy Wyszków w 2022 r. usługi opiekuńcze wykonywane były przez Oddział Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża ul. Świętojańska 82B/1, 07 - 200 Wyszków,

który został wyłoniony w wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych.

Koszt jednej godziny usług wynosił **23,30 zł/godz. (2021 r. – 22,00 zł/godz.)**

Z usług opiekuńczych w 2022 r. skorzystało ogółem 128 osób /w 2021 r. -131 osób/

w tym: osoby samotne - 121 osób (2021 r. - 124 osoby)

osoby w rodzinie - 7 osób (2021 r. - 7 osób).

Jak wynika z powyższego, usługami objęte zostały przede wszystkim osoby samotne, niezdolne do samodzielnej egzystencji, które z powodu wieku, stanu zdrowia wymagają pomocy osób innych.

Osoby korzystające z usług opiekuńczych ponosiły częściową odpłatność lub korzystały z niej nieodpłatnie w zależności od posiadanego dochodu.

- nieodpłatnie - 30 osób (2021 r. - 31 osób)

- odpłatnie - 98 osób (2021 r. - 100 osób)

Ogólny koszt usług w 2022r. wyniósł – **905 158,40 zł**, w tym 857 249,00 zł ze środków własnych gminy, odpłatność od podopiecznych – **143 457,81 zł** (2021 r. – 988 900,00 zł, odpłatność – 164 662,30 zł).

Gmina Wyszków w 2022 r. po raz kolejny przystąpiła do Programu „Opieka 75+”. Środki finansowe zostały przekazane w formie dotacji celowej z budżetu państwa na kwotę **47 909,08 zł**, tj. 50 % poniesionych wydatków na w/w Program (2021 r. 26 239,54 zł). Wspieraniem zostało objętych 21 osób, w tym 6 osób uczestniczących w Programie w 2021 r., a 15 osób dołączyło do Programu w 2022 r.

SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE – ZADANIA ZLECONE

Pomoc skierowana była do osób z zaburzeniami psychicznymi tj. osób chorych psychicznie, osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz osób z autyzmem.

Liczba osób korzystających w 2022 r. – **16 osób** (2021 r. 16 osób), w tym:

- **3** osoby z chorobą psychiczną (2021 r. 4 osoby)

- **7** osób z niepełnosprawnością intelektualną (2021 r. 5 osób)

- **6** osób z autyzmem (2021 r. 7 osób)

w tym:

- **10** osób pełnoletnich (2021 r. 7 osób)

- **6** dzieci (2021 r. 9 dzieci)

Liczba godzin wypracowanych w ramach terapii **1 594** (2021 r. 1 785 godzin).

Koszt realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych wyniósł **114 497,30 zł** (2021 r. 120 996,56 zł).

DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

W Domach Pomocy Społecznej od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. przebywało **50 osób (w 2021 r. 39 osób)**. Spośród umieszczonych zmarło **5 osób**. Dwie osoby zostały skierowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie, ale ponosiły odpłatność za

pobyt ze swoich oszczędności.

Umieszczone osoby przebywały w następujących DPS-ach:

1. DPS w Brańszczyku - **34 osoby** - miesięczny koszt – 4 438,75 zł (2021 r. – 4 194,47 zł).
2. DPS w Przasnyszu - **1 osoba** - miesięczny koszt – 4 496,59 zł (2021 r. – 4 116,08 zł).
3. DPS w Fiszorze - **1 osoba** - miesięczny koszt – 5 258,58 zł (2021 r. – 4 540,86 zł).
4. DPS w Ołdakach - **2 osoby** - miesięczny koszt – 4 605,00 zł (2021 r. – 4 259,00 zł).
5. DPS w Obrytem - **9 osób** - miesięczny koszt – 4 400,00 zł (2021 r. – 4 170,00 zł).
6. DPS w Lesznoli - **2 osoby** - miesięczny koszt – 5 230,42 zł (2021 r. – 4 796,27 zł).
7. DPS w Ostrołęce - **1 osoba** - miesięczny koszt – 4 455,00 zł (2021 r. – 4 304,00 zł).

Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej ponosi:

- 1) mieszkaniec domu, nie więcej jednak niż 70% swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70% tego dochodu;
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi – zgodnie z umową zawartą w trybie art. 103 ust. 2: (jeżeli dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowego na osobę w rodzinie);
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby, o których mowa w pkt 1 i 2.

Ogólny koszt pobytu osób w domach pomocy społecznej poniesiony przez Gminę Wyszków w 2022 r. wyniósł **1 423 513,23 zł** (2021 r.- 990 878,87 zł), odpłatność wniesiona przez osoby zobowiązane do alimentacji: **50 512,51 zł** (2021 r. – 41 210,61 zł.). W 2022 r. **średni miesięczny koszt** ponoszony przez gminę za pobyt jednej osoby w domu pomocy społecznej wyniósł **2 372,53 zł** (2021 r. – 2 117,26 zł).

PUNKT INFORMACJI OBYWATELSKIEJ

W ramach działalności punktu informacji obywatelskiej, osoby z Gminy Wyszków mogły skorzystać z bezpłatnych porad: prawnika, psychologa, pedagoga, pracownika socjalnego oraz wolontariusza w zakresie funkcjonowania rodzin z dziećmi z niepełnosprawnością.

W 2022 r. z tej formy pomocy skorzystało:

- poradnictwo prawne	- 229 rodzin (572 osób w rodzinie)
- poradnictwo psychologiczne	- 63 rodziny (154 osoby w rodzinie)
- pracownik socjalny	- 1 205 rodzin (2 251 osób w rodzinie)
- wolontariusz	- 15 rodzin (37 osób w rodzinie).

Jest to forma działalności Ośrodka Pomocy Społecznej, którą w przyszłości należy rozwijać poprzez nowe poradnictwa.

PROGRAM „ASYSTENT OSOBISTY OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ”

W roku 2022r. Gmina Wyszków realizowała resortowy Programu Ministra Rodziny i Polityki

Spółecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022.

Program miał na celu zapewnienie dostępności do usług asystencji osobistej, tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych. Celem usług asystencji osobistej było zwiększenie szans osób niepełnosprawnych na prowadzenie bardziej samodzielnego i aktywnego życia. Nadrzędnym celem usług asystencji osobistej było dążenie do poprawy funkcjonowania osoby niepełnosprawnej w jej środowisku.

Realizatorem zadania był Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszku. Na realizację zadania pozyskano środki w kwocie **99 603,00 zł**, co stanowiło 100% wartości Programu. Wsparciem objętych zostało **14 osób niepełnosprawnych, w tym 6 dzieci do 16 roku życia** z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby oraz 8 osób dorosłych z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Usługi asystencji osobistej świadczyło **8 asystentów**, którzy zrealizowali łącznie **2 280 godzin**.

PRACA Z RODZINĄ

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszku mając na względzie dobro dzieci i rodzin zagrożonych kryzysem w 2022r. zatrudniał 3 asystentów rodziny (2,25 etatu – umowa zlecenie), którzy prowadzili pracę z rodziną. Osoby zatrudnione na stanowisku asystenta rodziny posiadały stosowne kwalifikacje określone w art. 12 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Swoim wsparciem objęli łącznie 44 rodziny (35 -w 2021r.) w skali roku, w rodzinach wychowywało się 87 małoletnich dzieci (77 w 2021r.). Nie został przekroczony limit rodzin przypadający na jednego asystenta, określony w art. 15 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W 10 przypadkach sąd rodzinny zobowiązał rodziny do pracy z asystentem rodziny, pozostałym rodzinom asystent został przydzielony na wniosek pracownika socjalnego po wcześniejszym wyrażeniu zgody przez rodzinę. Asystent rodziny zakończył pracę z 9 rodzinami w tym z powodu osiągnięcia celów i zrealizowania planu pracy z 5 rodzinami, z powodu zaprzestania współpracy przez rodzinę – 1 rodzina, z innych powodów- zmiana miejsca zamieszkania poza teren naszej gminy - 3 rodziny.

Główne problemy z jakimi borykały się rodziny objęte opieką i wsparciem asystenta rodziny to:

- bardzo niskie lub niskie umiejętności opiekuńczo-wychowawcze,
- brak realizacji przez dzieci obowiązku szkolnego,
- brak zdiagnozowania dzieci pod kątem zaburzeń zachowania, trudności szkolnych,
- brak stałego zatrudnienia u rodziców dzieci,
- kryzysy rodzinne np. śmierć,
- uzależnienie od alkoholu, przemoc w rodzinie,
- problemy szkolne dzieci i młodzieży,
- brak umiejętności gospodarowania budżetem domowym.

Wydatki na wynagrodzenia asystentów rodziny wraz pochodnymi w roku 2022

pochodziły ze środków resortowych i środków własnych gminy i stanowiły łączną kwotę – **109 971zł** (91 607,71zł w 2021r.) w tym:

- **6 330zł** (4 000 zł – 2021 r.) środki resortowe na realizację *Programu asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej*

- **103 641 zł** (87 607,71 zł- 2021 r.) środki własne Gminy Wyszków.

Mimo wszechstronnych działań na rzecz dziecka i rodziny, jak również szeroko prowadzonej pracy socjalnej w 2022 r. z terenu Gminy Wyszków w różnych formach pieczy zastępczej umieszczono łącznie 18 dzieci z 13 rodzin (10 dzieci z 9 rodzin w 2021 r.)– więcej niż w roku 2021 r. W 2022 r. rodziny zastępcze opuściło 11 dzieci z czego troje wróciło do rodzin biologicznych, 6-cioro dzieci umieszczono w innej formie pieczy zastępczej a dwoje pełnoletnich dzieci usamodzielnionych wyszło z pieczy zastępczej.

Obowiązek współdziałania gmin we wskazanych kosztach wynika z art. 191 ust. 8 i 9 ustawy z 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z nim gmina finansuje pobyt dzieci w pieczy zastępczej zarówno wtedy, gdy są one przez sąd umieszczane w rodzinie zastępczej, jak i w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Co więcej, przepisy przewidują, że ma ona współfinansować nie tylko świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci, ale też wynagrodzenia zawodowych rodziców zastępczych oraz pomoc dla osób usamodzielniających się.

Ponadto wysokość kosztów ponoszonych przez gminę jest uzależniona od długości okresu, w którym dziecko przebywa w pieczy zastępczej. W pierwszym roku jest to 10%, w drugim 30%, a w trzecim i kolejnym 50% kosztów.

Od 2012 r. gmina współfinansuje koszty pobytu dziecka w pieczy zastępczej zgodnie z art. 191 ust. 8 i 9 ustawy z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Koszt pobytu w pieczy zastępczej wszystkich 49 dzieci za które ponoszona była odpłatność w 2022 r., wyniósł 549 739,02 zł – środki własne gminy.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny

ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

W celu realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie na terenie gminy Wyszków został powołany Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Uchwała Rady Miejskiej w Wyszowie Nr XXXI/317/16 z 29 grudnia 2016 r. określała tryb i sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania. Gminny Zespół Interdyscyplinarny realizował działania określone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2026. Zadaniem Zespołu było integrowanie i koordynowanie działań przedstawicieli różnych podmiotów oraz specjalistów z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Do głównych zadań Zespołu należało:

- Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym;
- Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodził przedstawiciele:

- 1) Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszkanie,
- 2) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 3) Komendy Powiatowej Policji w Wyszkanie,
- 4) oświaty na szczeblu gminnym i powiatowym,
- 5) publicznych i niepublicznych jednostek ochrony zdrowia działających w obszarze pomocy dziecku i rodzinie,
- 6) organizacji pozarządowej z terenu Gminy Wyszaków działającej w obszarze pomocy dziecku i rodzinie,
- 7) Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Wyszkanie.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie został powołany na czas nieokreślony Zarządzeniem Burmistrza Nr 304/2016 z dnia 30 grudnia 2016r. Jego członkowie podejmowali działania na mocy porozumienia z dnia 02 stycznia 2017r. podpisanego pomiędzy Burmistrzem Wyszaków reprezentowanym przez zastępcę Panią Anetę Kowalewską a jednostkami delegującymi członków Zespołu. W dniu 21.04.2022 r. skład Gminnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie uległ zmianie. Ze składu Zespołu odwołano: Ewę Krupę i Anetę Dołowy. Następnie powołano: Kingę Jaroszewską, Anetę Sawicką i Adriana Zdunek, którzy dołączyli do Zespołu w składzie: Monika Beresińska, Agnieszka Mróz, Helena Ewa Chmielewska, Zofia Ciemerych, Hanna Dziubieli, Andrzej Grajczyk, Elżbieta Haczewska, Hanna Jankowska, Grażyna Majewska, Iwona Nowak, Zbigniew Kwiatkowski, Beata Skoczeń, Joanna Kukawka-Jurczyk, Katarzyna Kacpura, Piotr Ungrowski i Ewa Pochmara.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie liczył 21 członków. Zespół działał przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Wyszkanie, który zapewniał obsługę organizacyjno - techniczną.

W 2022 r. członkowie Zespołu spotkali się 12 razy. Podczas każdego spotkania zapoznawali się ze stanem realizacji procedur „Niebieskie Karty”, w tym z indywidualnymi przypadkami. Ponadto omawiano pracę grup roboczych m.in. współpracę pomiędzy przedstawicielami różnych służb uczestniczących w pracach grup roboczych i podejmujących działania na rzecz poszczególnych członków rodzin uwikłanych w przemoc. Podczas dyskusji starano się wypracować najskuteczniejsze metody i schematy postępowania.

Podczas spotkań członkowie Zespołu wymieniali się uwagami i spostrzeżeniami dotyczącymi zjawiska przemocy w rodzinie. Ponadto rozpowszechniali w środowisku

lokalnym informację o podmiotach świadczących usługi na rzecz osób i rodzin doświadczających przemocy w rodzinie oraz osób stosujących przemoc w rodzinie.

Członkowie Zespołu przygotowali projekt harmonogramu działań na rok 2022 do opracowanego Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2026, który przedłożono Burmistrzowi Wyszkowa w październiku 2022 roku. Podczas kolejnych spotkań członkowie Zespołu zapoznali się ze sprawozdaniem z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (sprawozdanie roczne za 2021 r.) oraz ze sprawozdaniem z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (sprawozdanie roczne za 2021. przedstawione Radzie Miejskiej). Ponadto Zespół zapoznał się ze sprawozdaniami kwartalnymi i rocznymi z realizacji procedury „Niebieskie Karty”. Na bieżąco podczas spotkań Zespołu omawiane były trudne, indywidualne przypadki. W 2022 r. do przewodniczącej Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wpłynęło 89 „Niebieskich Kart- A”, z czego 83 wszczytało nową procedurę, (w 2021r. wpłynęło 96 NK, i 89 wszczytało nową procedurę) w tym :

- z Ośrodka Pomocy Społecznej – 28 (w 2021 r. - 12)
- z GKRPA – 11 (w 2021 r. - 8)
- z ochrony zdrowia - 2 (w 2021 r. - 3)
- z oświaty – 4 (w 2021 r. - 3)
- z Policji – 38 (w 2021r.- 63)

W celu przewycięzania problemów związanych z występowaniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach tworzone były grupy robocze. Łącznie w 2022 r. powołano 83 grupy robocze (w roku 2021 – 88). W skład grup roboczych do pracy z rodziną wchodziłi przedstawiciele różnych instytucji – w każdym przypadku pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej i Policji, w także w zależności od potrzeb członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kuratorzy sądowi, pedagodzy i wychowawcy ze szkół, przedszkoli i służby zdrowia. W 2022 r. odbyło się 506 spotkań grup roboczych (2021 – 507). Na spotkania wzywano osoby, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie i zapraszano osoby, co do których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy w rodzinie. Sporządzono 47 „Niebieskich Kart-C” (w 2021 - 65) i 43 „Niebieskich Kart – D” (w 2021 – 50). W 2022 roku zakończono procedurę „Niebieskie Karty” w 74 przypadkach (2021 – 108). Powodem zakończenia procedury było ustanie przemocy w rodzinie oraz zrealizowanie indywidualnego planu pomocy w 62 przypadkach (2021 – 87), brak zasadności podejmowania dalszych działań w 12 przypadkach (2021 – 21). W zależności od potrzeb w pracach grup roboczych uczestniczyli poszczególni członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego.

Szczegółowe informacje dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie zawiera sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2022 - 2026 (sprawozdanie za rok 2022).

DZIAŁANIA NA RZECZ SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

W 2022 r. ze względu na trwające zagrożenie epidemiczne i stan epidemii COVID-19 wywołanej wirusem SARS-CoV2 Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie w znacznym stopniu ograniczył udział w wydarzeniach organizowanych na rzecz społeczności lokalnej. Dbając o bezpieczeństwo mieszkańców Gminy nie mogły się odbyć cyklicznie wydarzenia jak np.: bal karnawałowy, uroczyste obchody dnia matki czy wigilie dla rodzin czy osób samotnych.

Ważnym działaniem realizowanym przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie dla społeczności lokalnej, choć ze względu na stan zagrożenia epidemicznego COVID-19 w ograniczonym zakresie, było pośrednictwo w przekazywaniu używanej odzieży, mebli, sprzętu gospodarstwa domowego, a także sprzętu rehabilitacyjnego (wózki inwalidzkie, chodziki, kule itp.).

„Moje piękne miasto”

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie w 2022r. we współpracy z WTBS oraz Urzędem Miejskim podejmował **działania w społecznościach bloków komunalnych**. Zaangażowanie pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej polegało na stałej współpracy z mieszkańcami w rozwiązywaniu pojawiających się problemów, a także wspieraniu streetworkerów pracujących na tych osiedlach. Mieszkańcy mobilizowani byli do wspólnej pracy na rzecz osiedla; porządkowania terenów zielonych, zakładania i uzupełniania istniejących już klombów i rabat kwiatowych. Efektem tych działań było dwa równorzędne I miejsca dla mieszkańców budynku przy ul. Gen. J. Sowińskiego 25 oraz mieszkańców budynku na Skarpie 26 w konkursie „Moje Piękne Miasto 2022” - organizowanym corocznie w Wyszkanie przez Wyszkańskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego. Dwa równorzędne II miejsca zajęli mieszkańcy ul. Łączna 24 oraz ul. Łączna 30. III miejsce zajęły mieszkanki bloku przy ul. Sowińskiego 28B, a IV miejsce mieszkanki budynku przy ul. Geodetów 66. Wyróżnienia otrzymali mieszkańcy budynków przy ul. Prostej 8B i ul. Daszyńskiego 1. W w/w konkursie przyznawane były również indywidualne nagrody w kategoriach ogródki i balkony.

„Świąteczna paczka”

Dzięki ofiarności **Państwa Danuty i Krzysztofa Kowalewskich „Restauracja Baśniowa” 18 rodzin** z Gminy Wyszaków zostało obdarowanych potrawami wigilijnymi i świątecznymi takimi jak ciasta, pasztety, śledzie, sałatki, pierogi, kapusta. Członkowie rodziny Państwa Kowalewskich osobiście przy wsparciu pracowników socjalnych dostarczali przed świętami potrawy do rodzin.

Jeronimo Martins Polska S.A. przekazało dla Stowarzyszenia „Promenada” pomoc materialną w postaci towarów handlowych na łączną kwotę 500 zł, z których zakupiono

artykuły spożywcze do paczek żywnościowych dla rodzin korzystających ze wsparcia Ośrodka.

Spółka Jawna „Artex” Sylwester Flur, Artur Flur i Krzysztof Flur, przekazała 40 szt. makaronów, które zasiły paczki żywnościowe.

W dniach 25-26.11.2022 r. **Klub Przyjaciół Wyszkowa** we współpracy z młodzieżą **Centrum Edukacji Zawodowej i Ustawicznej „Kopernik”** przeprowadził zbiórkę artykułów spożywczych w lokalnych sklepach, które przekazał do Ośrodka.

Z zakupionych oraz zebranych artykułów spożywczych przygotowano **101 paczek żywnościowych** i przekazano rodzinom korzystającym ze wsparcia Ośrodka.

Stowarzyszenie „Monar” w Wyszkanie przekazało paczkę dla 1 rodziny wielodzietnej, w której znajdowały się artykuły spożywcze, artykuły chemiczne, kosmetyki oraz zabawki.

W pomoc osobom potrzebującym włączyły się również osoby prywatne, jedna z osób przekazała bon o wartości 200 zł do realizacji w jednym z wyszkowskich sklepów, druga z osób dokonała zakupu łóżka o wartości 1000 zł.

Dzięki ofiarności ludzi dobrej woli w okresie Świąt Bożego Narodzenia paczkami zostało obdarowanych około 122 rodzin.

„Pomoc Ukrainie”

Od pierwszych dni wybuchu konfliktu zbrojnego w Ukrainie cała społeczność Wyszkowa, a w tym również pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszkanie jako wolontariusze, angażowali się w pomoc rodzinom, które opuściły swój kraj. Do Ośrodka Pomocy Społecznej (siedziba WOSIR) społeczność Gminy Wyszków, instytucje oraz lokalni przedsiębiorcy dostarczali w dużych ilościach m.in. artykuły spożywcze, środki czystości i higieny osobistej, ubrania, pościel, koce, materace itp. W/w artykuły przekazywane były bezpośrednio do Ukrainy, instytucji zajmujących się zbiorowym zakwaterowaniem oraz do rodzin z Ukrainy, które zamieszkały na terenie Gminy Wyszków. W okresie marzec – czerwiec 2022 r. w siedzibie zbiórki zarejestrowano około **1 600 odwiedzin rodzin z Ukrainy**. Ośrodek nie jest w stanie podać dokładnej liczby rodzin z Ukrainy, którym udzielono wsparcia oraz liczby darczyńców.

Dzięki wsparciu Caritas Diecezji Łomżyńskiej oraz Fundacji Biedronka, Ośrodek Pomocy Społecznej pozyskał **Karty Biedronki „Witamy i pomagamy”** o wartości 900 zł oraz e-kody o wartości 50 zł **na łączną kwotę 60 800 zł**. Karty zostały przekazane rodzinom z Ukrainy, które opuściły swój kraj po 24 lutego 2022 r. Tym rodzajem wsparciem objętych zostało około **100 rodzin**.

W szeroko rozumianą pomoc włączyła się społeczność Gminy Wyszków. Każda osoba, która się zgłosiła była angażowana w różne formy pomocy, począwszy od udzielania schronienia w swoich domach, pomocy w zbiórkach, wydawaniu artykułów czy ubrań, po pomoc w przewozie i rozładunkach zebranych artykułów. W aktywną pomoc zaangażowało się ponad **300 wolontariuszy**.

Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkowie udzielał pomoc wynikającą z ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, w tym m.in.

- jednorazowe świadczenie pieniężne (300 zł) – wypłacono **1 196 osobom** na łączną kwotę **358 800,00 zł**,

- posiłki w szkołach – dotychczas opłacono obiady **151 dzieciom** na kwotę **74 875,50 zł**.

„Grupy samopomocowe oraz grupy wsparcia”

Cele grup samopomocowych skierowane są głównie na działania jej członków, a nie na osoby z zewnątrz; jest to element odróżniający grupy od innych form zaangażowania obywatelskiego. Samopomoc to wszystkie działania ludzi, które są ukierunkowane na radzenie sobie z problemami różnego rodzaju w oparciu o własne doświadczenia i doświadczenia innych. Grup samopomocowych nie prowadzą osoby udzielające na co dzień profesjonalnej pomocy. Czasem zdarza się jednak, że na spotkanie grupy zapraszani są eksperci w danej dziedzinie.

Pomóc sobie samemu znaczy wziąć problem w swoje ręce i być aktywnym na tyle, na ile pozwalają możliwości.

Grupa dla rodziców dzieci autystycznych

Od 2013 r. w OPS funkcjonuje grupa dla rodziców dzieci autystycznych. Obecnie grupę stanowi 10 matek dzieci z autyzmem. Spotkania ze względu na zagrożenie epidemiczne i stan epidemii COVID-19 nie odbywały się w siedzibie Ośrodka, jednak matki pozostawały w stałym kontakcie telefonicznym.

Grupa działa na zasadzie dobrowolnego udziału z możliwością odstąpienia i jest otwarta na nowe osoby. Podczas rozmów można omówić swój konkretny problem, podzielić się swoimi spostrzeżeniami, radościami, trudnościami jakie dotyczą je w życiu codziennym. Matki opisują swoje emocje, dzielą się doświadczeniami jak radzić sobie ze stresem, jakie podejmować rozwiązania, jakie są efekty oddziaływań psycho - pedagogicznych względem dziecka, jaki jest postęp lub regres na danym etapie rozwoju. Rodzice informują się wzajemnie m.in. co do konkretnych usług ze strony specjalistów pracujących z dzieckiem w różnych resortach. Bardzo pożyteczne jest wzajemne użyczenie literatury, podawanie adresów portali internetowych, informacji dotyczących nowopowstałych regionalnych i krajowych ośrodków terapeutycznych i diagnostycznych zajmujących się autyzmem. Podstawowe założenia grupy to: akceptacja niepełnosprawności, radzenie sobie ze stresem, dzielenie się doświadczeniami z bycia rodzicem dziecka autystycznego. Grupa pozwala zmniejszyć wątpliwości rodziców, pozwala łatwiej zaakceptować ich trudną sytuację. Uczestniczki grupy są współzałożycielkami Stowarzyszenia „Bądźmy w kontakcie”.

W Punkcie Informacji Obywatelskiej pełni dyżur wolontariuszka, która pomaga rodzicom dzieci niepełnosprawnych m.in. w założeniu subkonta, pozyskiwaniu niezbędnych informacji dotyczących terapii i rehabilitacji.

Grupa wsparcia dla osób chorych na SM

Grupa wsparcia dla osób chorych na SM, pomimo tego, że spotkania nie odbywają się ze względu na stan zdrowia uczestników, to w dalszym ciągu jest monitorowana przez pracowników. Jej członkowie pozostają w stałym kontakcie. Pracownicy socjalni wspierają osoby chore, motywują je do podejmowania dalszych działań. Wśród członków grupy rozwinęła się samopomoc, wspierają się wzajemnie a szczególnie osoby nowo zdiagnozowane. Odwiedzają ich w środowisku, poruszają tematy związane z funkcjonowaniem z tą chorobą w różnych aspektach życia. Grupa wsparcia otrzymuje miesięcznik SM EXSPRES redagowany i dystrybuowany na terenie całej Polski przez PTSR. Ponadto do pracowników socjalnych zgłaszają się rodziny i osoby dotknięte problemem SM.

Grupa wsparcia dla osób po stracie osoby bliskiej

Grupa wsparcia po stracie bliskiej osoby działa przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Wyszku od października 2021 r. Pierwsze spotkanie miało miejsce 13.10.2021 r. Natomiast kolejne spotkania grupy odbywają się cyklicznie w drugą i czwartą środę miesiąca o godz. 18.30 w sali konferencyjnej WOSIR, Centrum dla Rodziny przy ul. Kościuszki 54. Spotkania prowadzone są przez 2 psychologów. W 2022 r. w spotkaniach uczestniczyło rotacyjnie 11 osób. Grupa wsparcia po stracie bliskiej osoby skierowana jest przede wszystkim do osób, które zostały dotknięte utratą najbliższych. Członkowie grupy dzielą się swoimi odczuciami oraz przeżyciami. Będąc wśród osób przeżywających podobne emocje uczestnicy spotkań mogą poczuć się w pełni zrozumiani, a także nie czują się samotni w przeżywanej żałobie. Tematyka spotkań skupia się na wielu aspektach związanych z utratą bliskiej osoby, m.in. na towarzyszących emocjach, jak również na sposobach radzenia sobie z żałobą. Uczestnicy dzięki spotkaniom otrzymują wsparcie emocjonalne oraz niezbędną pomoc w przezwyciężaniu i radzeniu sobie z doświadczanymi trudnościami po stracie bliskiej osoby.

Grupa wsparcia dla rodzin z problemem uzależnień

Grupa wsparcia „PO MOCNI” skierowana jest do osób szukających pomocy w przezwyciężaniu problemów życiowych w związku z występującym w rodzinie problemem uzależnienia. Pierwsze spotkanie grupy miało miejsce 03.11.2021 r. w sali konferencyjnej WOSIR, Centrum dla Rodziny przy ul. Kościuszki 54. Spotkania odbywają się cyklicznie w pierwszą i trzecią środę miesiąca o godz. 18.00, a prowadzone są przez psychologa - specjalistę psychoterapii uzależnień. W 2022 r. w spotkaniach grupy uczestniczyło rotacyjnie 17 osób. Podczas spotkań członkowie grupy dzielą się swoimi troskami i doświadczeniami. Dowiadują się, jak inne osoby radzą sobie z podobnymi problemami, a także jakie towarzyszą im przy tym emocje i jak sobie z nimi radzić. Na spotkaniach podejmowana jest zróżnicowana tematyka, związana w głównej mierze z chorobą alkoholową oraz jej destrukcyjnym wpływem na rodzinę. Tematy często są wzbogacone o materiały edukacyjne. Członkowie grupy dzięki udziałowi w spotkaniach przekonują się, że nie są sami ze swoimi problemami,

a także otrzymują ogromne wsparcie, zrozumienie oraz edukację.

„Prace Społecznie Użyteczne”

W ramach readaptacji społecznej i zawodowej osób długotrwale bezrobotnych (bez prawa do zasiłku), w 2022 r. kontynuowano organizowanie prac społecznie użytecznych. Z ramienia Gminy obsługę organizacyjną prac społecznie użytecznych wykonywał OPS w Wyszkanie.

Na mocy Porozumienia zawartego pomiędzy Starostą Powiatu Wyszakowskiego, reprezentowanym przez Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Wyszkanie a Gminą Wyszaków do w/w prac skierowano ogółem **12 osób**. Prace społecznie użyteczne wykonywane były w okresie od 01.02.2022 r. do 30.11.2022 r. Obejmowały głównie prace porządkowo-gospodarcze w pomieszczeniach placówek użyteczności publicznej i na terenach wokół nich. Osoby wykonujące prace otrzymywały wynagrodzenie w wysokości 9,00 zł za 1 godz. netto a od 01 lipca 2022 r. - 9,50 zł za godz. (40 godz. - 380,00 zł).

Na w/w świadczenia wydatkowano **34 426,00 zł** (2021 r. – 37 881,60 zł), w tym ze środków własnych gminy **13 770,40 zł**, Powiatowy Urząd Pracy refundował 60% kwoty świadczenia ze środków Funduszu Pracy (tj. **20 655,60 zł**).

Podejmowanie prac społecznie użytecznych pomogło osobom bezrobotnym w nabyciu umiejętności społecznych i zawodowych oraz w przygotowaniu ich do powrotu na rynek pracy.

„Wolontariat”

Wolontariat to działania polegające na niesieniu bezinteresownej pomocy. Istota wolontariatu polega na łączeniu ludzi chętnych do niesienia pomocy z ludźmi, którzy tej pomocy potrzebują. Wolontariuszem może zostać każdy, kto chce swój czas i siły poświęcić na pomoc potrzebującym, bez względu na wiek wykształcenie czy status społeczny. Ta idea stała się ważnym elementem działań podejmowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie, który od wielu lat realizuje program „Wolontariat w Ośrodku Pomocy Społecznej”.

W 2022 r. w pracę wolontarystyczną zaangażowanych było **ponad 300 wolontariuszy**, którzy włączyli się w świadczenie pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym w ich kraju.

Wolontariat odgrywa ogromną rolę i ma znaczenie przy wsparciu służb społecznych w obszarze pomocy społecznej. Efekty działań są obopólne, przynoszą wymierne korzyści zarówno osobom potrzebującym, jak również tym, którzy udzielają tej pomocy. Dzięki podejmowanym działaniom wolontarystycznym dużo zyskuje Ośrodek Pomocy Społecznej a szczególnie osoby objęte pomocą. Zmienił się wizerunek placówki, poszerzony został zakres świadczeń, dzięki wsparciu wolontariuszy uzupełniono działania pracownika socjalnego.

DOM DZIENNEGO POBYTU „SENIOR”

Wyszków ul. 3 Maja 18

Dom Dziennego Pobytu „SENIOR” w Wyszkowie funkcjonuje od 1988 r., a od 1995 r. jest komórką organizacyjną Ośrodka Pomocy Społecznej.

Zadaniem placówki jest stworzenie sprzyjających warunków do aktywizacji, integracji i samorealizacji osób „Złotego Wieku” poprzez uczestnictwo w różnych formach zajęć.

Pracownicy DDP w swoich działaniach dążą do wydobywania potencjału drzemącego w starszych ludziach, ich uzdolnień, zainteresowań, pasji. Starają się stworzyć miłą i przyjazną atmosferę atrakcyjnego spędzania czasu wolnego. Sami pensjonariusze podkreślają, że dzięki pobytowi w placówce mają możliwość udziału w różnych imprezach okolicznościowych, sportowych i kulturalnych przez co czują się potrzebni, młodszy i sprawniejsi.

Korzystanie z usług DDP daje pensjonariuszom różnorodne korzyści m.in.:

- wzrost poczucia własnej wartości,
- przynależność do grupy,
- rozwijanie zainteresowań,
- nawiązywanie kontaktu z ciekawymi ludźmi,
- podniesienie lub utrzymanie sprawności fizycznej,
- rozwijanie potrzeby wolontariatu i samopomocy.

Z działalności Domu korzystają Seniorzy z terenu Gminy Wyszków – nieodpłatnie, na podstawie decyzji wydanej przez Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej.

Dom Dziennego Pobytu „Senior” w Wyszkowie współpracuje z wieloma instytucjami, szkołami, przedszkolami, fundacjami, stowarzyszeniami, kościołami, lokalnymi przedsiębiorcami.

Rok 2022 to kolejny rok zmagania się z epidemią wywołaną wirusem SARS-CoV-2 przez co wiele wydarzeń i zajęć zostało odwołanych, jednak dzięki sukcesywnemu znoszeniu obostrzeń udało się zrealizować plan pracy.

Proces aktywizacji i integracji prowadzony jest poprzez organizowanie terapii zajęciowej takiej jak: muzykoterapia – 1 raz w tygodniu 90 min, warsztaty z psychologiem – co 2 tygodnie po 90 min oraz w zależności od potrzeb rozmowy indywidualne z uczestnikami, warsztaty rękodzieła (w zależności od potrzeb), zajęcia ruchowo – relaksacyjne (2 x w tygodniu po 2 godziny), kącik kulinarny, kącik majsterkowicza, kółko teatralne (w zależności od potrzeb w ciągu całego roku), spotkania z poezją, wieczorki taneczne. W Domu działa grupa taneczna oraz grupa teatralna „Domino”. Wykonawcy swoimi umiejętnościami aktorskimi potrafią dostosować się do różnych grup odbiorców.

W 2022 r. Ośrodek Pomocy Społecznej przystąpił do realizacji Rządowego Programu **„Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022 – moduł II**. W okresie od maja do grudnia 2022 r. Programem zostało objętych **55 osób w wieku 65+** z terenu Gminy Wyszków. Celem Programu była poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez zwiększanie dostępu do tzw.

„opieki na odległość”. Koszt 1 opaski wynosił 324 zł. a miesięczny abonament usługi opieki na odległość dla jednej osoby wyniósł 35 zł. Środki w wysokości **42 840 zł** na realizację programu Korpus Wsparcia Seniorów pochodziły z funduszu COVID – 19.

W roku sprawozdawczym w DDP zrealizowano 2 projekty społeczne tak zwane „Bony dla seniorów II” po 2 000 zł każdy, finansowane przez Stowarzyszenie Radomskie Centrum Przedsiębiorczości ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego. W ramach pierwszego pod nazwą „Zielony Bankiet” dla wyszkowskich seniorów zorganizowano warsztaty z dietetykiem, kulinarne, rękodzieła oraz ruchowe/taneczne. Na podsumowanie projektu w ogrodzie przy DDP zorganizowany został „Zielony piknik”. W ramach drugiego projektu „Przyjemne z pożytecznym” zostały zrealizowane warsztaty rękodzieła bożonarodzeniowego, wiązania sznurków tzw. makramy oraz warsztaty teatralne i taneczne. W poniższej tabeli przedstawiono ważniejsze działania aktywizujące seniorów w DDP w 2022 roku.

styczeń	<ul style="list-style-type: none"> – Spotkanie noworoczne seniorów w DDP; – Z okazji Dnia Babci i Dziadka przyszli przedstawiciele Komendy Powiatowej Policji oraz delegacje dzieci z Przedszkola nr 1 i Świetlicy „Słoneczna” złożyli wizytę w DDP.
luty	<ul style="list-style-type: none"> – Seniorzy wykonali serca z filcu z okazji walentynek i przekazali sobie wzajemnie oraz zaprzyjaźnionym urzędnikom; – Spotkanie w „Gościńcu pod Jesionem” oraz obchody związane z tradycją Tłustego Czwartku; – Warsztaty rękodzieła wielkanocnego.
marzec	<ul style="list-style-type: none"> – Seniorki DDP wykonały 200 ukraińskich kotylionów dla Urzędu Miejskiego w Wyszkowie; – Koncert z okazji Dnia Kobiet przygotowany przez seniorów z DDP; – W ramach warsztatów rękodzieła uczestnicy DDP wykonali 5 palm wielkanocnych o wysokości 2 metrów, które zostały przekazane do Kościołów na terenie Gminy Wyszków, a także kilka mniejszych palm i pisanek wielkanocnych dla osób współpracujących z DDP; – Spotkanie świąteczne dla uczestników DDP.
kwiecień	<ul style="list-style-type: none"> – W miesiącu kwietniu z powodu niedyspozycji kilku seniorów powróciliśmy do nagrań i zamieszczaniu ich w mediach społecznościowych. Nagranie coveru pt. „Czarne Oczy” zamieścił na swoim fanpagu Kordian Cieślik – wykonawca muzyki disco polo.
maj	<ul style="list-style-type: none"> – Piknik pierwszomajowy dla uczestników DDP; – Kilkuosobowa grupa seniorów wzięła udział w „Pikniku z koszykiem”, którego organizatorem była Gmina Wyszków; – Warsztaty teatralne w wyniku, których powstało przedstawienie pt. Kaczka Dziwaczka. Spektakl został zaprezentowany w ostatnich dniach maja dzieciom ze Świetlicy „Słoneczna” oraz w Bibliotece Miejskiej dla dzieci

	z oddziałów przedszkolnych ze Szkoły Podstawowej nr 1.
czerwiec	<ul style="list-style-type: none"> – Seniorzy założyli przydomowy zielnik; – Fundacja A.R.T. przeprowadziła warsztaty rękodzieła z uczestnikami DDP.
lipiec	<ul style="list-style-type: none"> – Urlop
sierpień	<ul style="list-style-type: none"> – Grupa teatralna „Domino” przedstawiła „Kaczkę Dziwaczkę” na Festiwalu Miodu I Chleba w Kamieńczyku; – Piknik integracyjny z Kołem Gospodyń Wiejskich w Kręgach; – Grupa społeczna „Zwolennicy zdrowego stylu życia” pozyskała środki na realizację programu „Bony społeczne dla Seniorów II”. W ramach pozyskanych środków zorganizowane zostały warsztaty rękodzieła, ruchowe, kulinarne oraz spotkania z dietetykiem; – Grupa 40 seniorów wyjechała na wycieczkę krajoznawczą do Płocka.
wrzesień	<ul style="list-style-type: none"> – Grupa teatralna „Domino” wzięła udział w Narodowym Czytaniu. Tym razem Seniorzy z DDP zaprezentowali fragment epopei narodowej pt. „Pan Tadeusz” A. Mickiewicza. Seniorzy wraz ze wszystkimi uczestnikami narodowego czytania zatańczyli Poloneza na Placu Miejskim; – Uczestnicy DDP wybrali się na grzybobranie połączone ze zwiedzaniem tzw. Wrzosowisk na Wydmach Lucynowsko – Mostowieckich. Tego dnia zwiedzili Muzeum Norwida w Dębikach oraz Zespół Pałacowy w Chrzęsnem; – W ramach projektu BS II, został zorganizowany piknik pod hasłem „Zielony Bankiet”. Był to pierwszy piknik po okresie izolacji społecznej zorganizowany dla 65 osób starszych z terenu Gminy Wyszaków.
październik	<ul style="list-style-type: none"> – Pensjonariusze DDP uczestniczyli we Mszy Świętej w Kościele Św. Wojciecha, która została odprawiona w intencji seniorów z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Starszych; – Grupa teatralna „Domino” wzięła udział w Mazowieckim Przeglądzie Twórczości Artystycznej Seniorów „Węgrowskie Barwy Jesieni”. Został zaprezentowany fragment epopei „Pan Tadeusz”; – DDP we współpracy z KPP w Wyszakowie zorganizował koncert z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Starszych pt. „Koncert profilaktyczny”, w którym wzięło udział ponad 200 osób starszych z terenu Gminy Wyszaków. Podczas spotkania, które odbyło się w WOK HUTNIK, przedstawiciele KPP przekazali seniorom informacje dotyczące zasad bezpieczeństwa. Dzieci z Przedszkola nr 2 zaprezentowały krótki program artystyczny; – Przeprowadzono akcję społeczną sprzątania opuszczonych grobów na cmentarzu przy ul. Nadgórze.
listopad	<ul style="list-style-type: none"> – Seniorzy odwiedzali groby zmarłych uczestników DDP na wyszkowskich cmentarzach. Po raz pierwszy zorganizowany został wieczór zaduszny, na którym wspomniano zmarłych pensjonariuszy i przyjaciół DDP; – Z okazji Ogólnopolskiego Dnia Seniora uczestnicy DDP zostali obdarowani

	<p>herbatą przez dzieci z I Podstawowej Szkoły Językowej Language w Wyszkanie w ramach akcji „Herbatka dla seniora”. Seniorów odwiedziły również dzieci z Malinowego Przedszkola;</p> <ul style="list-style-type: none"> – Uczestnicy DDP wzięli również udział w debacie społecznej na temat bezpieczeństwa zorganizowanej przez Komendę Powiatową Policji w Wyszkanie; – Na wspólne obchody Święta Niepodległości grupa teatralna „Domino” została zaproszona na gościnny występ do Szkoły Podstawowej w Popowie Kościelnym. Przed społecznością szkolną zaprezentowano inscenizację fragmentów epepei „Pan Tadeusz”, a także wspólnie śpiewano pieśni patriotyczne; – Dzieci z Przedszkola nr 9 zaprosiły seniorów z DDP na wspólne warsztaty kotylionów narodowych, a następnego dnia na wspólne obchody Święta Niepodległości; – W listopadzie kolejna grupa społeczna „Młodzi duchem” pozyskała środki na realizację projektu w ramach BS II. Tym razem grupa miała zorganizowane warsztaty rękodzieła bożonarodzeniowego i wiązania sznurków tzw. Makramy. Odbyły się warsztaty teatralne w wyniku których powstały jasełka oraz warsztaty taneczne; – Gmina Wyszaków zaprosiła uczestników DDP na kolejne warsztaty na temat bezpieczeństwa w ramach projektu „Bezpieczny Wyszaków”.
grudzień	<ul style="list-style-type: none"> – Uczestnicy DDP przekazali własnoręcznie wykonane drobne upominki świąteczne do organizacji, kościołów, instytucji i przedszkoli z którymi współpracowali w mijającym roku; – W grudniu grupa teatralna gościnnie wystąpiła w Specjalnej Szkole Podstawowej w Radzyminie, gdzie zaprezentowała fragmenty „Pana Tadeusza” oraz inscenizację wiersza „Rzepka”; – Grupa „Domino” wystąpiła w Miejsko – Gminnej Bibliotece Publicznej w Wyszkanie. Program artystyczny skierowany był dla osób z niepełnosprawnościami. – EDMED przeprowadził bezpłatne badania słuchu uczestnikom DDP; – Spotkanie opłatkowe dla uczestników DDP.

Realizując działania na rzecz osób starszych szczególną uwagę poświęca się na integrację międzypokoleniową oraz zaangażowanie pensjonariuszy DDP w życie kulturalne i społeczne.

W placówce z zachowaniem reżimu sanitarnego wydawane były obiady dla dorosłych osób korzystających ze wsparcia Ośrodka Pomocy.

W 2022 r. posiłki dostarczał Zakład Doskonalenia Zawodowego Centrum Kształcenia w Wyszkanie w cenie 15,80 zł. za pełen obiad (w tym pojemniki jednorazowe). W okresie

sprawozdawczym z obiadów skorzystało (rotacyjnie) 27 osób. Głównie były to osoby samotne, emeryci, renciści oraz osoby o najniższych dochodach.

Ze względu na ograniczenia lokalowe (powierzchnia lokalu wynosi 80m²), w zajęciach organizowanych przez placówkę rotacyjnie wzięło udział 35 osób, w tym 30 osób skierowanych na podstawie decyzji administracyjnej. Osoby bez decyzji uczestniczyły okazjonalnie.

W 2022 r. zajęcia usprawniające ruchowo prowadzone były w Hali WOSIR – I grupa, oraz II grupa w sali gimnastycznej siłowni GYM4u, a w miesiącu grudniu w Szkole Podstawowej nr 1. Z zajęć gimnastycznych rotacyjnie skorzystało 60 osób.

W roku 2022 na funkcjonowanie Domu Dziennego Pobytu „SENIOR” w Wyszku przeznaczono kwotę **226 423 zł**.

DZIAŁ ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH

Do głównych zadań realizowanych w 2022 roku przez Dział Świadczeń Rodziny należało:

- 1) przyjmowanie wniosków oraz prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawie ustalenia prawa do:
 - a) świadczeń rodzinnych, w tym świadczeń opiekuńczych,
 - b) świadczeń rodzinnych, w tym świadczeń opiekuńczych, dla obywateli Ukrainy przybywających na terytorium Polski w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
 - c) świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
 - d) zasiłków dla opiekuna,
 - e) jednorazowego świadczenia „Za życiem”,
 - f) dodatków mieszkaniowych,
 - g) dodatków energetycznych,
 - h) dodatków ostonowych,
- 2) prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawie ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego, w zakresie spraw dotyczących okresu przed dniem 31 grudnia 2021 r.,
- 3) podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych na wniosek lub w związku z przyznaniem świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- 4) prowadzenie postępowań w sprawach wydawania zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego, o których mowa w art. 411 ust. 10g ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska,
- 5) prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawie dochodzenia należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń i sporządzanie dokumentacji na potrzeby postępowania egzekucyjnego w administracji w zakresie prowadzonych spraw,
- 6) sporządzanie i wydawanie zainteresowanym osobom zaświadczeń będących w zakresie kompetencji działu,

- 7) prowadzenie spraw dotyczących ustalenia uprawnień do składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne świadczeniobiorców,
- 8) prowadzenie spraw związanych z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego w ścisłej współpracy z pracownikami Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego,
- 9) analiza i ocena potrzeb w celu sporządzania zapotrzebowania środków w zakresie realizowanych świadczeń,
- 10) sporządzanie miesięcznych, kwartalnych oraz rocznych sprawozdań i informacji z zakresu prowadzonych działań.

I. ŚWIADCZENIA RODZINNE I ZASIŁEK DLA OPIEKUNA

W roku 2022 na poszczególne świadczenia wydatkowano:

1. Zasiłki rodzinne – 1 957 859 zł (liczba osób średnio w miesiącu – 1 398)

Kryterium dochodowe kwalifikujące do przyznania zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego wynosiło w roku 2022:

- 674,00 zł netto m-nie w przeliczeniu na osobę w rodzinie,
- 764,00 zł netto m-nie w przeliczeniu na osobę w rodzinie, w przypadku wychowywania dziecka niepełnosprawnego.

Kryterium dochodowe kwalifikujące do przyznania pozostałych świadczeń rodzinnych wynosiło w przeliczeniu na osobę w rodzinie:

- do specjalnego zasiłku opiekuńczego - 764,00 zł netto m-nie,
- do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka – 1922,00 zł netto m-nie,
- do zasiłku pielęgnacyjnego, świadczenia pielęgnacyjnego, zasiłku dla opiekuna, świadczenia rodzicielskiego – bez względu na dochód.

Wysokość zasiłku rodzinnego w roku 2022 wynosiła:

- na dziecko do ukończenia 5 roku życia - 95,00 zł m-cznie,
- na dziecko od 5 do 18 roku życia - 124,00 zł m-cznie,
- na dziecko powyżej 18 roku życia - 135,00 zł m-cznie.

2. Dodatki do zasiłków rodzinnych – 945 929 zł, w tym:

Dodatki do zasiłków rodzinnych	Liczba świadczeń średnio m-cznie	Kwota zaokrąglona do pełnych złotych
opieka nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego - 400,00 zł miesięcznie	37	174 459
samotnego wychowywania dziecka 193,00 zł miesięcznie na 1 dziecko (max dla 2 dzieci) lub 273 zł miesięcznie na 1 dziecko (max dla 2 dzieci) w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności	48	113 164

wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej 95,00 zł miesięcznie	234	267 235
- kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia - 90,00 zł miesięcznie	21	22 500
- kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia - 110,00 zł miesięcznie	111	146 960
rozpoczęcie roku szkolnego 100,00 zł jednorazowo	Świadczenie przyznano dla 962 dzieci	96 200
dojazdy przez dziecko do szkoły ponadgimnazjalnej przez 10 m-cy - 69,00 zł miesięcznie	82	67 620
podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania przez 10 m-cy - 113,00 zł miesięcznie	1	791
urodzenie dziecka - 1.000,00 zł jednorazowo	Świadczenie otrzymało 57 osób	57 000

3. Świadczenia opiekuńcze – 9 220 440 zł w tym:

zasiłki pielęgnacyjne - 215,84 zł	812	2 102 713
świadczenie pielęgnacyjne – 2 119,00 zł	276	7 008 876
specjalny zasiłek opiekuńczy - 620,00 zł	15	108 851

4. Zasiłek dla opiekuna – 14 880 zł, w tym:

zasiłek dla opiekuna	2	14 880
----------------------	---	--------

5. Składki na ubezpieczenie społeczne opłacane za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze oraz zasiłek dla opiekuna - 1 303 603 zł

świadczenie pielęgnacyjne	189	1 269 859
specjalny zasiłek opiekuńczy	15	29 649
zasiłek dla opiekuna	2	4 095

6. Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze oraz zasiłek dla opiekuna – 286 511 zł

świadczenie pielęgnacyjne	122	278 644
specjalny zasiłek opiekuńczy	11	7 197
zasiłek dla opiekuna	1	670

7. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka – „becikowe” - 224 000 zł

1.000,00 zł jednorazowo	Świadczenie	224 000
-------------------------	-------------	---------

	otrzymało 224 osób	
--	-----------------------	--

8. Świadczenie rodzicielskie – 769 252 zł

1.000,00 zł miesięcznie	72	769 252
-------------------------	----	---------

W przypadku świadczenia rodzicielskiego kwotę 1.000 zł miesięcznie otrzymują rodziny, którym urodziło się dziecko, a **nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego**. Świadczenie to jest przyznawane niezależnie od dochodu rodziny i można je pobierać przez:

- 52 tygodnie w przypadku urodzenia bądź przyjęcia na wychowanie jednego dziecka,
- 65 tygodni w przypadku urodzenia dwojga dzieci,
- 67 tygodni w przypadku urodzenia trojga dzieci,
- 69 tygodni w przypadku urodzenia czworga dzieci,
- 71 tygodni w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci.

Ze świadczenia rodzicielskiego mogą skorzystać między innymi:

- studenci,
- osoby bezrobotne (niezależnie od tego czy są zarejestrowane w Urzędzie Pracy),
- osoby pracujące na umowach cywilno-prawnych.

O przyznanie świadczenia mogą również ubiegać się osoby zatrudnione lub prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, jeżeli nie będą pobierały zasiłku macierzyńskiego.

9. „Złotówka za złotówkę” – 159 605,08 zł

zasiłki rodzinne	132	98 719,82
dotatki do zasiłku rodzinnego	157	60 885,26

Dzięki wprowadzeniu zasady "złotówka za złotówkę" zasiłki rodzinne nie są rodzinom odbierane tylko stopniowo obniżane wraz ze wzrostem dochodów. Rodziny, które do tej pory nie korzystały ze świadczeń rodzinnych z powodu przekroczenia kryterium dochodowego mają możliwość składania wniosków o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego. Wysokość przyznanych im świadczeń zależy od tego o ile dochód rodziny przekracza kryterium dochodowe – im większe przekroczenie tym mniejsza kwota przyznanego zasiłku rodzinnego. W praktyce oznacza to, że łączna kwota zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłku rodzinnego przysługujących danej rodzinie jest obniżana o każde 1 zł wraz z przekroczeniem o 1 zł kryterium dochodowego dotyczącego łącznego dochodu netto wszystkich członków rodziny. Wypłata świadczeń zostaje wstrzymana w momencie, kiedy różnica wynosi mniej niż 20 zł.

Kwota odzyskanych w 2022 r. świadczeń rodzinnych nienależnie pobranych wyniosła:

za rok 2022	-	43 927,74 zł
za lata ubiegłe	-	51 473,18 zł

tj. przypisanych do zwrotu decyzją administracyjną z powodu wystąpienia okoliczności powodujących ustanie prawa do tych świadczeń np. uzyskanie dochodu powodujące przekroczenie kryterium dochodowego, umieszczenie dziecka w placówce zapewniającej całodobowe utrzymanie, itp.

W 2022 r. Dział Świadczeń Rodzinnych wydał 174 decyzje w sprawie zwrotu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych.

Stan należności (kwota do odzyskania nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych) na koniec 2022 r. wynosi **86 471,52 zł.**

II. JEDNORAZOWE ŚWIADCZENIE „ZA ŻYCIEM’

„Za życiem” - jednorazowe świadczenie (4 000 zł) – 56 000 zł

Jednorazowe świadczenie "Za życiem"	14 osób	56 000
-------------------------------------	---------	--------

Od 1 stycznia 2017 r. z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, przysługuje prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000 zł, przyznawanego na podstawie przepisów ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Z wnioskiem o świadczenie, może wystąpić: matka, ojciec, a także opiekun prawny albo opiekun faktyczny (opiekun prawny to osoba, której sąd powierzył sprawowanie opieki nad dzieckiem, opiekun faktyczny to osoba, która faktycznie opiekuje się dzieckiem i złożyła do sądu wniosek o jego adopcję), jeśli ma prawo do świadczeń opieki zdrowotnej.

Jednorazowe świadczenie przysługuje bez względu na osiągnięte dochody.

Podstawowym warunkiem wypłaty świadczenia jest zaświadczenie lekarskie potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenia albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Zaświadczenie takie może być wystawione wyłącznie przez lekarza, z którym Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, albo lekarza, który jest zatrudniony lub wykonuje zawód w przychodni, z którą NFZ zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii. Przepisy nie określają szczegółowo wzoru takiego zaświadczenia. Ponadto, podobnie jak w przypadku jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka (tzw. becikowego), jednorazowe świadczenie przysługuje tylko w sytuacji, gdy matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu. Fakt ten należy potwierdzić odpowiednim zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną.

Zgodnie z art. 10 ust. 4 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia należy złożyć w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Wniosek złożony po terminie zostanie pozostawiony bez rozpoznania.

Ustawa „Za życiem” przewiduje również, że przewodnikiem po systemie wsparcia dla rodzin, w których urodzą się dzieci z niepełnosprawnością lub ciężką chorobą, będzie asystent rodziny, którego zadaniem będzie koordynowanie dostępnej pomocy.

III. ŚWIADCZENIA DLA OBYWATELI UKRAINY

W 2022 r. Dział Świadczeń Rodzinnych realizował również świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy, którzy przybyli do Polski w związku z toczącymi się działaniami wojennymi i których pobyt został uznany za legalny na mocy ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy pomocowej, jeżeli obywatel Ukrainy, o którym mowa w art. 1 ust. 1, wjechał legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia określonego w przepisach wydanych na podstawie ust. 4 i deklaruje zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jego pobyt na tym terytorium uznaje się za legalny w okresie 18 miesięcy licząc od dnia 24 lutego 2022 r. Za legalny uznaje się także pobyt dziecka urodzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez matkę, która jest wyżej określoną osobą.

O świadczenia rodzinne na rzecz dzieci, z wyjątkiem świadczenia rodzicielskiego, których dotyczy ustawa pomocowa może wnioskować nie tylko rodzic danego dziecka czy opiekun prawny, ale również opiekun tymczasowy ustanowiony przez sąd. Jeśli opiekunem tymczasowym dziecka zostanie ustanowiona osoba, która na terytorium Ukrainy, bezpośrednio przed przybyciem z tym dzieckiem do Polski, sprawowała pieczę zastępczą nad tym dzieckiem, to wówczas do złożenia wniosku o dane świadczenie rodzinne, w imieniu tego opiekuna tymczasowego, jest uprawniony wyłącznie starosta lub inna osoba upoważniona przez starostę będąca pracownikiem innej jednostki organizacyjnej powiatu (np. dyrektor powiatowego centrum pomocy rodzinie, dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej lub inna osoba). Następnie przyznane opiekunowi tymczasowemu reprezentowanemu przez ww. osobę, przez organ właściwy świadczenie rodzinne, po ich przekazaniu przez organ właściwy na konto powiatu na terenie którego opiekun tymczasowy sprawuje opiekę, powiat będzie przekazywał opiekunowi tymczasowemu z uwzględnieniem możliwości ich przekazywania w formie rzeczowej lub opłacania usług.

Świadczenia dla obywateli Ukrainy	Liczba świadczeń średnio m-cznie	Kwota zaokrąglona do pełnych złotych
Zasiłek rodzinny z dodatkami	87	99 994
Zasiłek pielęgnacyjny	4	7 339
Świadczenie pielęgnacyjne	6	70 542
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	3 osoby	3 000
Świadczenie rodzicielskie	3	15 581
Składka na ubezpieczenie społeczne	6	19 413

Składka na ubezpieczenie zdrowotne	6	6 349
RAZEM		222 218

Liczba opiekunów tymczasowych pobierających świadczenia rodzinne, w tym:	8 opiekunów na 11 dzieci	23 566
- liczba opiekunów tymczasowych, którzy na terytorium Ukrainy, bezpośrednio przed przybyciem z tym dzieckiem do Polski, sprawowała pieczę zastępczą nad tym dzieckiem	0	0

Kwota odzyskanych nienależnie pobranych świadczeń przez obywateli Ukrainy wyniosła:
za rok 2022 - **0,00 zł**

W 2022 r. Dział Świadczeń Rodzinnych wydał 2 decyzje w sprawie zwrotu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy.

Stan należności (kwota do odzyskania nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych przez obywateli Ukrainy) na koniec 2022 r. wynosi **343,00 zł**.

IV. ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO ORAZ PODEJMOWANIE DZIAŁAŃ WOBEC DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH

Kolejnym świadczeniem realizowanym przez Dział Świadczeń Rodzinnych są świadczenia z funduszu alimentacyjnego. O ustalenie prawa do tego świadczenia mogą ubiegać się osoby, które mają zasądzone alimenty od rodzica jednak egzekucja tych alimentów przez komornika sądowego jest bezskuteczna.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 900 zł. Ponadto gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekroczy w/w kwotę, o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia. Świadczenie z funduszu alimentacyjnego w takim przypadku przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Jeżeli wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej, ustalona w/w sposób będzie niższa niż 100 zł, świadczenie to nie przysługuje. Okres, na który ustala się prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego trwa od 1 października do 30 września roku następnego. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 500 zł miesięcznie.

Na świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacono w 2022 roku – 1 302 427,18 zł

Liczba rodzin pobierających świadczenie z funduszu alimentacyjnego	193
--	-----

Liczba dzieci w ww. rodzinach pobierających świadczenie z funduszu alimentacyjnego	264
Ilość wypłaconych świadczeń	2 803

Kwota odzyskanych nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosła:

- za rok 2022 - **3 019,34 zł**
- za lata ubiegłe - **8 218,30 zł**

W 2022 r. Dział Świadczeń Rodzinnych wydał 19 decyzji w sprawie zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego.

Stan należności (kwota do odzyskania nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego) **na koniec 2022 r. wynosi 8 613,63 zł.**

Realizując ustawę z dnia 07.09.2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, Dział Świadczeń Rodzinnych podejmuje szereg działań wobec dłużników alimentacyjnych tj. osób zobowiązanych do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, przeciwko którym egzekucja okazała się bezskuteczna:

- przeprowadza wywiad alimentacyjny, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej, odbiera od niego oświadczenie majątkowe oraz informuje dłużnika o przekazaniu do biura informacji gospodarczej informacji o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

- przekazuje komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, w szczególności zawarte w wywiadzie alimentacyjnym oraz oświadczeniu majątkowym dłużnika alimentacyjnego.

- w przypadku gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, Dział Świadczeń Rodzinnych:

1) zobowiązuje dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny;

2) informuje właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego.

- w przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił:

1) złożenia oświadczenia majątkowego,

2) zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy,

3) bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót

publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych – organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

- jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, organ właściwy dłużnika: składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oraz po uzyskaniu z centralnej ewidencji kierowców informacji, że dłużnik alimentacyjny posiada uprawnienie do kierowania pojazdami, kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego wraz z odpisem tej decyzji.

Celem tych wszystkich działań podejmowanych przez Dział Świadczeń Rodzinnych jest zwiększenie ściągłości świadczeń alimentacyjnych.

Kwota wyegzekwowana od dłużników alimentacyjnych w roku 2022 r. – **576 636,56 zł**

Kwota wypłaconych świadczeń z funduszu do odzyskania – **16 158 990,79 zł** (stan na dzień 31.12.2022 r.).

W przypadku dłużników alimentacyjnych zamieszkujących poza naszą gminą Dział Świadczeń Rodzinnych:

- po otrzymaniu wniosku wierzyciela o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego,
- po przyznaniu osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- w przypadku umieszczenia osoby uprawnionej w pieczy zastępczej,
występuje każdorazowo do gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkanie dłużnika alimentacyjnego z wnioskiem o podjęcie działań.

Liczba dłużników alimentacyjnych ogółem – **493**, w tym:

- Liczba dłużników alimentacyjnych zamieszkujących na terenie Gminy Wyszków – **158***
- Liczba dłużników alimentacyjnych zamieszkujących na terenie innej gminy – **95***

*Dłużnicy „aktywni” w związku z przyznaniem przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkowie świadczeń w 2022 r. oraz dłużnicy w stosunku do których wpłynęły wnioski o podjęcie działań skierowane przez inne gminy.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych w liczbach:

- przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego - **43**
- przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, w szczególności zawartych w wywiadzie alimentacyjnym oraz oświadczeniu majątkowym - **45**
- zobowiązanie dłużnika do zarejestrowania się w urzędzie pracy - **10**
- poinformowanie PUP o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego - **17**
- złożenie do prokuratury wniosku o ściganie za uchylanie się od zobowiązań alimentacyjnych - **20**

- skierowanie wniosku do Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców - **19**
- skierowanie wniosku o zatrzymanie prawa jazdy - **7**
- skierowanie wniosku o przyłączenie do egzekucji komorniczej - **224**
- przekazanie zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa - **162**
- odpowiedzi na wnioski KPP – **199**.

V. ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE - 500+

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 17 lutego 2016 r. świadczenie wychowawcze przysługuje w wysokości 500 zł miesięcznie. Od 1 lipca 2019 r. świadczenie wychowawcze przysługuje na wszystkie dzieci do 18. roku życia, bez względu na dochody uzyskiwane przez rodzinę. Od 1 stycznia 2022 r. weszły w życie zmiany w programie „Rodzina 500+”. Obsługą programu w zakresie wniosków o świadczenia wychowawcze składanych od 1 stycznia 2022 r. zajmuje się Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Sprawy dotyczące prawa do świadczenia wychowawczego za okresy sprzed 1 stycznia 2022 r. nadal realizowane są przez dotychczasowe organy. Dział Świadczeń Rodzinnych kontynuował wypłacanie świadczeń wychowawczych przyznanych z wniosków złożonych przed 1 stycznia 2022 r. do końca okresu, na jaki zostały przyznane, czyli do końca maja 2022 r.

W Gminie Wyszaków realizacja programu „Rodzina 500+” w 2022 r. przedstawiała się następująco:

Poniesione z budżetu państwa wydatki na świadczenie wychowawcze	19 911 541
<u>Liczba decyzji / informacji dotyczących ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego</u>	74
- w tym : liczba decyzji odmawiających przyznania świadczenia wychowawczego/zmiany sposobu realizacji	4
- w tym : liczba decyzji o zakończeniu realizacji świadczenia wychowawczego	20
- w tym: liczba decyzji w sprawie żądania zwrotu lub rozłożenia na raty nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego	10
- w tym : liczba decyzji / informacji przyznających prawo do świadczenia wychowawczego	6
- w tym: liczba postanowień / zawiadomień w sprawie ww. postępowań	34
<u>Liczba rodzin pobierających świadczenie wychowawcze</u>	4 832
<u>Liczba dzieci, na które ustalono prawo do świadczenia wychowawczego</u>	8 051
<u>Liczba dzieci, na które wypłacano świadczenie wychowawcze</u>	8 051
<u>Liczba świadczeń wychowawczych wypłaconych w formie rzeczowej - talony</u>	3 rodziny

	(9 świadczeń)
<u>Liczba świadczeń wychowawczych wypłaconych częściowo w formie opłaty za usługi</u>	6 rodzin (31 świadczeń)

Kwota odzyskanych w 2022 r. świadczeń wychowawczych nienależnie pobranych wyniosła:

za rok 2022 – 3 000,00 zł

za lata ubiegłe – 12 883,13 zł

tj. przypisanych do zwrotu decyzją administracyjną z powodu wystąpienia okoliczności powodujących ustanie prawa do tych świadczeń np. umieszczenie dziecka w placówce zapewniającej całodobowe utrzymanie, itp.

W 2022 r. Dział Świadczeń Rodzinnych wydał 10 decyzji w sprawie zwrotu nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych.

Stan należności (kwota do odzyskania nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych) na koniec 2022 r. wynosi: **48 107,99 zł.**

VI. DODATEK OSŁONOWY

W 2022 r. Dział Świadczeń Rodzinnych realizował postępowania dotyczące wypłat nowego świadczenia – dodatku osłonowego. Dodatek osłonowy był świadczeniem pieniężnym, którego celem było zrekompensowanie rosnących cen nośników energii (gaz, prąd) oraz produktów żywnościowych. Wspomniany dodatek przysługiwał osobom w gospodarstwie domowym (wieloosobowym lub jednoosobowym), w którym przeciętny miesięczny dochód nie przekraczał określonych kwot: w gospodarstwie jednoosobowym – jeśli wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekraczała kwoty 2100 zł, natomiast w gospodarstwie wieloosobowym – jeśli wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekraczała kwoty 1500 zł na osobę.

Realizacja dodatków osłonowych w 2022 r.

		Razem wypłacone dodatki osłonowe	
		Liczba gospodarstw domowych, które otrzymały dodatek osłonowy	Kwota wypłaconych dodatków osłonowych
dla gospodarstwa domowego jednoosobowego	1	2 407	1 023 303,60
dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób	2	1 637	1 000 191,77
dla gospodarstwa domowego	3	1 233	1 098 984,22

		Razem wypłacone dodatki ostonowe	
		Liczba gospodarstw domowych, które otrzymały dodatek ostonowy	Kwota wypłaconych dodatków ostonowych
składającego się z 4 do 5 osób			
dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób	4	121	147 542,25
Razem	5	5 398	3 270 021,84

W wyniku prowadzonych postępowań Dział Świadczeń Rodzinnych wydał **400 decyzji odmawiających** przyznania prawa do dodatku ostonowego.

VII. DODATKI MIESZKANIOWE

Od 2022 r. Dział Świadczeń Rodzinnych realizuje zadanie własne gminy w zakresie przyznawania dodatków mieszkaniowych. Dodatek mieszkaniowy nie jest świadczeniem uznaniowym. Możliwość jego przyznania, a także jego wysokość, uzależnione są od ustawowych przesłanek. Trudna sytuacja finansowa w gospodarstwie domowym oraz sytuacja zdrowotna nie mają wpływu na wysokość przyznanego dodatku.

W 2022 roku **przyjęto 493 wnioski o dodatek mieszkaniowy**. Łączna liczba wydanych decyzji w 2022 roku wyniosła **501 w tym:**

- **przyznających - 445**
- **odmownych - 48**
- **inne – 8** (dotyczących m.in.: wstrzymania, wznowienia, uchylecia lub umorzenia decyzji).

Realizacja dodatków mieszkaniowych w 2022 r.

Wyszczególnienie			Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych (w zł)
W zasobie:	1	gminnym	1 330	154 657,48
	2	spółdzielczym	580	171 618,24
	3	wspólnot mieszkaniowych	36	6 343,45
	4	prywatnym	2	164,02
	5	TBS	303	72 398,33
	6	innym	0	0,00
RAZEM			2 251	405 181,52

Kwoty wypłacanych dodatków mieszkaniowych w 2022 r. wahały się w granicach od 31,54 zł do 438,19 zł.

VIII. DODATKI ENERGETYCZNE

Od 2022 r. Dział Świadczeń Rodzinnych realizuje również zadanie własne gminy w zakresie przyznawania dodatków energetycznych. Od dnia 01.01.2014 osoby otrzymujące dodatek mieszkaniowy mają prawo do nowego świadczenia- Dodatku energetycznego.

Dodatek energetyczny przysługuje osobie, która spełnia łącznie następujące warunki:

- posiada ustalone prawo do dodatku mieszkaniowego;
- jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej;
- zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Dodatek energetyczny wynosi rocznie nie więcej niż 30% iloczynu limitu zużycia energii elektrycznej oraz średniej ceny energii elektrycznej dla odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym, ogłaszanej przez Prezesa URE do dnia 31 marca każdego roku.

W okresie od 1 maja 2021 r. do 30 kwietnia 2022 r. wysokość dodatku energetycznego wynosiła odpowiednio:

- dla gospodarstwa prowadzonego przez osobę samotną – 12,09 zł/miesiąc;
- dla gospodarstwa składającego się z 2 do 4 osób – 16,79/miesiąc;
- dla gospodarstwa składającego się z co najmniej 5 osób – 20,15 zł/miesiąc.

W okresie od 1 maja 2022 r. do 30 kwietnia 2023 r. wysokość dodatku energetycznego wynosiła odpowiednio:

- dla gospodarstwa prowadzonego przez osobę samotną – 13,38 zł/miesiąc;
- dla gospodarstwa składającego się z 2 do 4 osób – 18,58/miesiąc;
- dla gospodarstwa składającego się z co najmniej 5 osób – 22,30 zł/miesiąc.

Realizacja dodatków energetycznych w 2022 r.

Lp.	Gospodarstwa domowe według liczby osób	Liczba osób, którym wypłacono dodatki energetyczne w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r.	Kwota dotacji wykorzystana na wypłaty dodatków energetycznych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r.
1	Gospodarstwo domowe prowadzone przez osobę samotną	45	551,79 zł
2	Gospodarstwo domowe składające się z 2 do 4 osób	148	2 517,14 zł
3	Gospodarstwo domowe składające się z co	24	485,75 zł

	najmniej 5 osób		
	RAZEM	217	3 554,68 zł

IX. ZAŚWIADCZENIA O WYSOKOŚCI PRZECIĘTNEGO MIESIĘCZNEGO DOCHODU PRZYPADAJĄCEGO NA JEDNEGO CZŁONKA GOPODARSTWA DOMOWEGO – DO PROGRAMU „CZYSTE POWIETRZE”

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszku od 1 października 2020 r. wydaje zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jej gospodarstwa domowego na wniosek osoby fizycznej, która zamierza złożyć wniosek o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (np. na realizację programu „Czyste Powietrze”). Do ustalania wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu, stosuje się przepisy ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych.

W 2022 r. tutejszy Ośrodek, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, wydał 82 zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego.

Liczba rodzin, które pobierały poszczególne rodzaje świadczeń pieniężnych w 2022 r. w zestawieniu z rokiem poprzednim przedstawia się następująco:

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin 2021	Liczba rodzin 2022
Świadczenie wychowawcze 500+	5 293	4 832
Zasiłek rodzinny z dodatkami	1 224	1 148
Zasiłek pielęgnacyjny	824	846
Zasiłek dla opiekuna	3	2
Specjalny zasiłek opiekuńczy	24	20
Świadczenie pielęgnacyjne	274	302
Świadczenie rodzicielskie	138	125
Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	162	193
Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	0	14
Dodatek mieszkaniowy	-	236
Dodatek osłonowy	-	5 398
Zaświadczenia do programu „Czyste Powietrze”	104	82

Ze świadczeń realizowanych przez Dział Świadczeń Rodzinnych w 2022 r. skorzystało 9354 rodzin.

Ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych była już wielokrotnie nowelizowana. Nadal procedury obliczania dochodu na osobę w rodzinie i nowe wymogi dotyczące dokumentacji dołączanej do wniosku o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych powodują, że sprawy o świadczenia rodzinne są skomplikowane, wymagają ciągłego szkolenia pracowników w zakresie znajomości aktualnych przepisów oraz znacznie większej ilości czasu na dokonanie prawidłowych wyliczeń i podjęcie decyzji. Prowadzenie postępowań utrudnia również wadliwość systemów teleinformatycznych służących do pozyskiwania informacji.

W 2022 r. Dział Świadczeń Rodzinnych wydał 97 zaświadczeń dotyczących świadczeń z zakresu kompetencji działu.

Na każdą z w/w form świadczeń Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej wydaje decyzję administracyjną lub rozstrzygnięcie w postaci informacji o przyznaniu świadczenia.

W 2022 r. w Dziale Świadczeń Rodzinnych wydano 10 964 decyzji/rozstrzygnięć (2021 r. – 9 442 decyzji), w tym:

w sprawach świadczeń rodzinnych	4 036
- w tym decyzje odmowne	146
w sprawach funduszu alimentacyjnego	322
- w tym decyzje odmowne	2
w sprawach dłużników alimentacyjnych	54
w sprawach świadczenia wychowawczego 500+	74
- w tym decyzje odmowne	0
w sprawach dodatków mieszkaniowych	501
- w tym decyzje odmowne	48
w sprawach dodatków osłonowych	5 798
- w tym decyzje odmowne	400
Wydane zaświadczenia na wniosek świadczeniobiorcy	97
Wydane zaświadczenia o dochodzie do programu „Czyste Powietrze”	82
Wniesiono odwołania w ilości	46
• utrzymano w mocy	11
• uchylono i przekazano do ponownego rozpatrzenia	5
• uchylono i przyznano świadczenie	30

W 2022 r. na pomoc społeczną -2 803 decyzje (2021 r. 2 173 decyzje), w tym:

decyzje odmowne	25
odwołania do SKO	5
- utrzymano w mocy	2
- nie rozpatrzono z powodu uchybienia terminu przez stronę	0
- uchylono i przekazano do ponownego rozpatrzenia	3

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszku na mocy ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w 2021 r. wydał 112 decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (2021 r. - 147 decyzji), osobom nieobjętym ubezpieczeniem zdrowotnym z innego tytułu.

POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

Przedstawienie potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest ustawowym obowiązkiem dyrektora ośrodka pomocy społecznej, wynikającym z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej.

Podstawą do określenia potrzeb jest ocena prowadzona na bieżąco przez Ośrodek, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej, dochodowej i materialnej mieszkańców korzystających z pomocy oraz prowadzi analizę zasobów gminy w sferze socjalnej, kadrowej i instytucjonalnej. Gmina Wyszku jest zobowiązana do zapewnienia finansowania świadczeń z pomocy społecznej z zakresu zadań własnych o charakterze obowiązkowym wynikających z art. 17 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Z analizy danych wynika, że w strukturze demograficznej Gminy Wyszku zwiększa się liczba osób w wieku poprodukcyjnym przy zmniejszającej się liczbie osób w wieku produkcyjnym. Zmniejszyła się również liczba urodzeń. Taka tendencja utrzymuje się od kilku lat. W związku z powyższym wymagane jest zintensyfikowanie działań w zakresie pomocy społecznej i wsparcia dla tej kategorii wiekowej. Starzejące się społeczeństwo, a co za tym idzie wzrastająca liczba osób z niepełnosprawnościami jak również bardzo często opiekuńcza niewydolność rodzin wobec osób niesamodzielnych, będzie wymagała wysokich nakładów finansowych na zapewnienie całodobowej opieki lub wsparcia dziennego. Pracownicy Ośrodka podejmują wiele działań aby w jak największym stopniu zaangażować rodzinę w opiekę nad osobą potrzebującą. W 2022 r. zmniejszyła się liczba środowisk korzystających ze wsparcia w postaci usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania są nadal tańszą formą wsparcia (średni koszt miesięczny dla jednej osoby to 589,30 zł) niż usługi świadczone w domach pomocy społecznej. Każdego roku miesięczny koszt pobytu jednej osoby w DPS wzrasta o kilkaset złotych. Ogólny koszt pobytu osób

w domach pomocy społecznej poniesiony przez Gminę Wyszaków w 2022 r. w stosunku do roku 2021 wzrósł o ponad 432 000 zł. Należy zatem podejmować działania, aby umożliwić osobom wymagającym opieki pozostanie jak najdłużej w miejscu zamieszkania. Nie wystarczą jednak w takim zakresie tylko działania podejmowane przez Ośrodek oraz pracownika socjalnego. Potrzebne są działania profilaktyczne i edukacja społeczeństwa. Wiele badań wskazuje, że należy skupić się na relacjach międzypokoleniowych i konieczności budowania pozytywnego wizerunku osób starszych, zakładającego spojrzenie na starość jako naturalny etap życia człowieka i przedstawianie osób starszych jako grupy zróżnicowanej i wnoszącej istotny wkład w życie społeczne. Polityka senioralna powinna również skupić się na poszerzeniu oferty prozdrowotnej, w tym rozwoju aktywnych form spędzania czasu, skierowanej do seniorów.

Kolejnym obszarem, na który trzeba zwrócić szczególną uwagę jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Należałoby rozszerzyć zakres pracy z rodzinami dotkniętymi przemocą domową o specjalistyczne poradnictwo, tworzenie grup samopomocowych, organizowanie szkoleń i warsztatów związanych z funkcjonowaniem rodziny i prowadzeniem gospodarstwa domowego. W celu spełnienia standardów pracy z osobami doświadczającymi przemocy, ze sprawcami przemocy, ale też funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz grup roboczych, należałoby poprawić warunki lokalowe OPS, które obecnie są bardzo trudne.

Ośrodek Pomocy Społecznej boryka się z poważnym problemem, jakim są bardzo trudne warunki lokalowe. W każdym pokoju pracuje po kilku pracowników socjalnych. Osoby zgłaszające się z problemem potrzebują większego komfortu i dyskrecji, którego na chwilę obecną Ośrodek nie jest w stanie zapewnić. W związku z zwiększonymi wymaganiami w zakresie ochrony danych osobowych, uwzględniając również zalecenia Inspektora Ochrony Danych Osobowych, należałoby przeprowadzić remonty w pokojach pracowników socjalnych oraz serwerowni m.in. wymiana szaf. W obecnych warunkach lokalowych Ośrodek nie jest w stanie spełnić wszystkich wymogów wynikających z ustawy zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Pojawia się również konieczność stworzenia systemu bezpieczeństwa dla pracowników, którzy bardzo często mają bezpośredni kontakt z trudnym klientem. W Polsce wzrasta liczba przypadków agresji słownej oraz aktów przemocy fizycznej wobec pracowników socjalnych. Na pracowniku socjalnym spoczywa wiele odpowiedzialnych i wymagających zadań, które często wykonywane są z narażeniem własnego zdrowia, a nawet życia. W związku z powyższym należy podjąć działania aby zapobiegać temu zjawisku m.in. poprzez superwizję pracy socjalnej, wzrost wynagrodzeń, większe nakłady finansowe na szkolenia.

PODSUMOWANIE

Przedstawione powyżej informacje obrazują jak wiele zadań oraz działań podejmuje i realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkwowie, których efektem jest poprawa w funkcjonowaniu osób i rodzin w środowisku społecznym.

Na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej bardzo duży wpływ miała epidemia COVID-19 oraz wybuch konfliktu zbrojnego w Ukrainie, których negatywne skutki mogą być odczuwalne w dłuższym okresie czasu. Nie wiadomo również jaki wpływ wydarzenia będą miały na rynek pracy, który uległ drastycznym zmianom oraz w jakim stopniu wpłynie on na system pomocy społecznej. Izolacja społeczną, stres i niepewność związana zarówno z epidemią jak i konfliktem zbrojnym może mieć negatywny wpływ w każdym aspekcie życia. Pojawił się lęk przed utratą pracy, lęk o zdrowie i bezpieczeństwo rodziny. Widoczne jest dużo większe zapotrzebowanie na pracę socjalną, o 100 % wzrosła liczba rodzin korzystających z tej formy pomocy tj. działalności zawodowej mającej na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Liczba rodzin korzystających z pomocy finansowej w pomocy społecznej zmniejszyła się o 25 rodzin i wynosi 582 rodziny. Dominującym problemem w rodzinach jest długotrwała choroba (429 rodzin), ubóstwo (289), niepełnosprawność (258 rodzin). Utrzymuje się tendencja spadkowa liczby rodzin korzystających z pomocy finansowej, co świadczy o dobrze realizowanych zadaniach, ponieważ podstawowym celem pomocy społecznej jest usamodzielnienie osób i rodzin, chociaż spadek liczby rodzin jest mniejszy niż w latach poprzednich. Trudno jest przewidzieć, czy utrzyma się w dalszych latach tendencja spadkowa. Ponadto Ośrodek udzielał pomoc wynikającą z ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Wsparciem w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł zostało objętych 1 196 osób.

W dalszym ciągu największy odsetek osób stanowią osoby chore i niepełnosprawne korzystające ze wsparcia w postaci usług opiekuńczych, domów pomocy społecznej, pomocy finansowej ze względu na ponoszone koszty leczenia. Są to świadczenia z pomocy społecznej, które w znacznym stopniu obciążają budżet gminy. Pracownicy podejmują wszelkie działania, aby zoptymalizować koszty ponoszone przez gminę w tym zakresie, m.in. pozyskując środki finansowe z Programu „Opieka 75+”.

Zmniejszająca się ilość osób korzystających ze wsparcia finansowego nie oznacza jednak, że zmniejszyła się ilość pracy i działań podejmowanych przez kadrę OPS. Zarówno epidemia jak trwający konflikt zbrojny w Ukrainie ma wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno osób korzystających ze wsparcia jak i osób udzielających wsparcia. Z jednej strony obawa o zdrowie własne i swojej rodziny a drugiej strony troska o osoby najbardziej potrzebujące wsparcia z terenu naszej gminy. Pomimo tej trudnej sytuacji pracownicy dołożyli wszelkich starań, aby skutki społeczne były jak najmniej odczuwalne. Charakter

problemów z jakimi zwracają się do OPS mieszkańcy Wyszkowa jest coraz szerszy, bardzo złożony i wielokrotnie trudny do rozwiązania. Procedura „Niebieskie Karty”, praca z rodziną zagrożoną odebraniem dziecka lub z taką, której dzieci przebywają w pieczy zastępczej, sytuacja związana z epidemią, rodziny z Ukrainy przebywające na terenie Gminy Wyszków, to duże wyzwanie dla służb społecznych. Klienci oprócz pomocy finansowej potrzebują również przywrócenia lub wzmocnienia kompetencji społecznych, z ważności których niestety nie zdają sobie często sprawy albo obawiają się zmian. Pomimo nadmiernej biurokracji, braku rozwiązań prawnych motywujących klientów do usamodzielnienia oraz nieprecyzyjnych zapisów ustawowych, to pracownicy OPS dokładają wszelkich starań, aby zminimalizować bariery, które towarzyszą klientom pomocy społecznej tj: brak potrzeby doksztalcania się lub przekwalifikowania, niechęć do zmiany, brak motywacji, niskie poczucie własnej wartości itp. Niepokojącym zjawiskiem jest tzw. dziedziczenie biedy. Rodziny bardzo często korzystają z pomocy społecznej z pokolenia na pokolenie. Pomimo wzrostu dochodów rodziny po wprowadzeniu świadczenia wychowawczego, nie potrafią racjonalnie gospodarować domowym budżetem i w dalszym ciągu korzystają z różnych form wsparcia ośrodka.

Kadra Ośrodka składa się z osób zaangażowanych w wykonywanie obowiązków służbowych. Są to osoby kreatywne, przedsiębiorcze i otwarte na nowe zadania nakładane do realizacji. Pracownicy dbają o stałe poszerzanie wiedzy, rozwój własnych merytorycznych kompetencji oraz podnoszenie kwalifikacji zawodowych poprzez udział w szkoleniach, kursach i studiach podyplomowych. Ze względu na fakt, iż superwizja wymaga bardzo dużych nakładów finansowych, pracownicy OPS niemal każdego dnia organizują spotkania o charakterze superwizji koleżeńskiej. Podczas spotkań wymieniają się wiedzą, doświadczeniami i pomysłami. Dzięki niej mogą trafniej postawić diagnozę i dostosować plan pomocy do problemów i potrzeb rodziny. Jest to również płaszczyzna do odreagowania emocji, które towarzyszą w tzw. zawodach pomocowych. Pracownicy wykonują działania tak, aby były transparentne, stanowiły wzór odpowiedzialności i bezstronności oraz prowadziły do wzmocnienia świadomości prawnej klientów i pogłębiały zaufanie do służb publicznych. Niestety osoby zajmujące się niesieniem pomocy drugiemu człowiekowi narażone są na ciągły stres emocjonalny i zawodowy, który w dłuższej perspektywie prowadzić może do wypalenia zawodowego. Z raportu Najwyższej Izby Kontroli wynika, że pracownicy socjalni, od których wymaga się najwyższych kwalifikacji, odpowiedzialności oraz kompetencji, są słabo opłacani i niedoceniani przez władze centralne i samorządowe wszystkich szczebli. Przekłada się to bezpośrednio na brak zainteresowania wykonywaniem zawodu pracownika socjalnego. Zawód ten jest zidentyfikowany jako zawód deficytowy w barometrze zawodów powiatu wyszkowskiego. Ośrodek Pomocy Społecznej ma trudności w pozyskaniu osób na to stanowisko terapeuty realizującego specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Wpływ na to może mieć niski prestiż zawodu oraz niskie wynagrodzenie przy wymaganym specjalistycznym wykształceniu.

Wybuch konfliktu zbrojnego w Ukrainie spowodował, że pracownicy musieli podjąć się realizacji nowych zadań, bez określonych w początkowym okresie ram prawnych. Do

Ośrodka zgłaszały się rodziny z małymi dziećmi, osoby niepełnosprawne, starsze, które nie miały zapewnionych podstawowych potrzeb życiowych, bardzo często w silnych emocjach, wystraszone. Poza żywnością oraz noclegiem potrzebowali wsparcia emocjonalnego. Pomimo bariery językowej nikt nie został bez pomocy. Dzięki aktywnej współpracy wolontariuszy, instytucji oraz przedsiębiorców udało się objąć wsparciem około 1200 rodzin (dane z jednorazowego świadczenia). W punkcie zbiórki żywności odnotowano 1600 odwiedzin. Dzięki tym zbiórkom oraz współpracy z Caritas Diecezji Łomżyńskiej i Fundacji Biedronka nie było potrzeby korzystania ze środków własnych Gminy Wyszków.

Wraz z nowymi zadaniami przypisywanymi do realizacji ośrodkowi pomocy społecznej nie idą w parze wystarczające środki finansowe na ich zabezpieczenie, a do ich realizacji potrzebni są zarówno ludzie jak i odpowiednie warunki pracy. Należałoby unikać sytuacji, w których ze względu na braki kadrowe, finansowe i lokalowe koniecznym jest skupienie jedynie na działaniach interwencyjnych, pomijając działania profilaktyczne, które są kluczowe w dłuższej perspektywie funkcjonowania tych osób i prawidłowym pełnieniu ról społecznych.

W trudnej roli pomocy społecznej, pozytywnym faktem jest utrzymująca się bardzo dobra współpraca zarówno ze środowiskiem lokalnym jak również z organizacjami pozarządowymi i zewnętrznymi podmiotami publicznymi i niepublicznymi. Na każdy apel pracowników OPS mieszkańcy reagują szybko i konkretnie.

Od 2019r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie spełnia warunek wynikający z ustawy o pomocy społecznej tj. zatrudnienia 1 pracownika socjalnego na 2 tysiące mieszkańców. Gminę Wyszków zamieszkuje 39 261 osób, co w przeliczeniu na jednego pracownika przypada 1 963 osoby. Pomimo trudnych uwarunkowań kadra Ośrodka podejmuje wszelkie działania, by zagwarantować wysoki standard oferowanych usług na rzecz mieszkańców Wyszkowa.

Jak co roku, zgodnie z art. 16a ustawy o pomocy społecznej, Ośrodek przygotował **Ocenę zasobów pomocy społecznej** w Gminie Wyszków w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Ocena obejmowała osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz ich rozkład ilościowy. W dniu 28.04.2022 r. jako dokument została przedstawiona Radnym podczas XLVI posiedzenia sesji Rady Miejskiej w Wyszkanie.

Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej
w Wyszkanie
Agnieszka Mróz

Dokument został opracowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie.